

ЗВЯЗДА

30 КАСТРЫЧНИКА 2024 г.
СЕРАДА
№ 212 (30346)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

КАРЫСНЫЯ
СПРАВЫ —
ТАЛАКОЙ

КОРАТКА

- Беларусь перасягнула ўзровень пікавага 2019 года па экспарце ў краіны Афрыкі.
- У Беларусі з 1 лістапада 2024 года павялічваюцца памеры бюджэту пражытачнага мінімуму.
- З 1 лістапада павялічацца «Узроставыя» дагматы да пенсій.
- У краіне больш за 2 тыс. бальнічных палат аснасцілі па праекце «Наша ўвага ветэранам войні працы».
- Перспектывы паставак тэхнікі BELARUS на газаматорным паліве ў Сахалінскай вобласці абмеркаваны на Мінскім трактарным заводзе ў час наведвання прадпрыемства губернатарам расійскага рэгіёна Валерыем Лімарэнкам.

Фота: БелТА

Размова ішла аб сітуацыі на зямлі ў цэлым, і найперш — у сельскагаспадарчых арганізацыях краіны. Кіраўніка дзяржавы цікавіла, з якімі вынікамі аграрыі завяршаюць сельскагаспадарчы год. Акрамя таго, закраналася дарожная тэма, пытанне якасці айчынай прадукцыі. Гаварыў Аляксандр Лукашэнка і аб будучых прэзідэнцкіх выбарах: у адрас патэнцыйных кандыдатаў у Прэзідэнты прагучала канкрэтная парада. Сярод удзельнікаў нарады — намеснік прэм'ер-міністра Юрый Шулейка, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Анатоль Ліневіч, старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Аляксандр Турчын і старшыня Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта Уладзімір Кухараў. Калі профільныя віцэ-прэм'ер і міністр былі запрошаны ў Палац Незалежнасці для дакладу аб сітуацыі ў аграпрамысловым комплексе, то губернатара Мінскай вобласці, як заўважыў сам Прэзідэнт, — для аб'ектыўнасці гэтага дакладу. «Уладзіміра Яўгенавіча (Кухарава. — «Зв.») запрасіў для таго, каб мы маглі публічна сказаць: чым мы сельскай гаспадарцы дапаможам у будучым годзе», — патлумачыў Аляксандр Лукашэнка.

«Ідучы да людзей на экзамен, мы павінны сказаць, што мы зробім»

Прэзідэнт заслухаў даклад аб рабоце аграпрамысловага комплексу

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр РУМАК,
упаўнаважаны
па справах рэлігій
і нацыянальнасцяў:

«Узаемадзеянне дзяржавы і рэлігій важнае на сучасным гістарычным этапе. Наша краіна жыве ва ўмовах знешніх рызык і пагроз, свет сёння вельмі неспакойны. Беларусь захоўвае стабільнасць і спакой. Прымаюцца меры, каб і надалей захоўваўся міжканфесійны мір і згода на нашай зямлі. Рэлігійныя арганізацыі з'яўляюцца важным партнёрам у гэтай рабоце. Для таго, каб людзі розных веравызнанняў жылі ў міры і згодзе, патрэбна ўзаемадзеянне арганізацыйных органаў і рэлігійных арганізацый. Дзяржава вядзе дыялог з усімі, каб яны маглі адчуваць, што не абдзелены увагай, каб чужы кожнаса і ў дыялогу вырашаць усе праблемы, якія могуць узнікаць».

«Людзям трэба дастаць і пакласці»

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што, ідучы губернатарам Брэстчыны, цяперашні віцэ-прэм'ер, які курыруе сферу АПК, Юрый Шулейка абураўся, што з боку сталіцы Мінскай вобласці аказвалася дапамога ў будаўніцтве малочнаварных комплексаў. «Цалкам справядліва тады, як губернатара паставіў пытанне: маўляў, чаму б і мне хаця б адзін жывёлагадоўчы комплекс Уладзімір Яўгенавіч не дапамог пабудаваць, бо малако Мінску Брэст пастаўляе, як і ўсе вобласці», — канкрэтызаваў Аляксандр Лукашэнка.

У сувязі з гэтым ён даручыў Уладзіміру Кухараву дапамагчы пабудаваць хоць бы па адным малочнаварным комплексе ў кожнай вобласці. «Нават калі ты ў Мінску не знойдзеш поўнасяцю грошай на гэта, дык я ўжо падстаўлю плячо», — паабяцаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што сітуацыя сёння ў краіне такая, што проста расказаць і гаварыць ужо недастаткова — народ не прыме. «Людзям трэба дастаць і пакласці», — лічыць Аляксандр Лукашэнка. — Гэта правільна. Таму, ідучы ў прэзідэнцкую кампанію, я ж вас прадстаўляю — уладу. Таму мы павінны народу сказаць: калі дарогі — дзе і як. Я ўжо агучыў: ад раённых цэнтраў да аграгарадоў».

СТАР. 2

На слыху

ЗНІЗІЦЬ АВАРЫЙНАСЦЬ І ТРАЎМАТЫЗМ

Што змяняецца для аматараў сродкаў персанальнай мабільнасці?

У гарадах пастаянна расце колькасць сродкаў персанальнай мабільнасці (СПМ), а разам з тым павялічваецца колькасць ДТЗ з іх удзелам. Якія змяненні прапануюцца ў правілы дарожнага руху і каго яны будуць датычыцца? Ці закрануць гэтыя змены веласіпедыстаў? Якія меркаванні на гэты конт выказваюць грамадзяне? Пра гэта і іншае расказалі эксперты.

СТАР. 5

Цэнтрвыбаркам прыняў рашэнне аб рэгістрацыі ініцыятыўнай групы па вылучэнні Аляксандра Лукашэнка кандыдатам у Прэзідэнты

«Прадстаўленыя дакументы адпавядаюць патрабаванням артыкула 61 Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь, — патлумачыла на пасяджэнні Цэнтральнай выбарчай камісіі начальнік прававога аддзела ЦВК Алена ГРЫГАРОВІЧ. — Кандыдатура Лукашэнка Аляксандра Рыгоравіча адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца Канстытуцыяй і Выбарчым кодэксам Рэспублікі Беларусь да кандыдата на гэтую пасаду».

На пасяджэнні Цэнтрвыбаркама таксама было прынята рашэнне аб адмове ў рэгістрацыі ініцыятыўнай групы грамадзян па вылучэнні кандыдатам у Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь Драздова А. А. у сувязі з непрадстаўленнем спіса членаў ініцыятыўнай групы, Губарэвіча Ю. І. — у сувязі з накіраваннем дакументаў па электроннай пошце, што не прадугледжана выбарчым заканадаўствам. Пры гэтым ні адзін, ні другі на пасяджэнне ЦВК Беларусі не з'явіўся.

Цэнтральная выбарчая камісія нагадвае, што прыём дакументаў для рэгістрацыі ініцыятыўных груп грамадзян па зборы подпісаў выбаршчыкаў у падтрымку вылучэння кандыдатаў у Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь ажыццяўляецца да 1 лістапада 2024 года.

Часткамі другой і трэцяй артыкула 61 Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь устаноўлена, што дакументы для рэгістрацыі ініцыятыўнай групы выбаршчыкаў па вылучэнні кандыдата ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь падаюцца ў ЦВК асобай, якая мае намер вылучыцца кандыдатам у Прэзідэнты, або яе прадстаўніком, які ажыццяўляе свае паўнамоцтвы на падставе аформленай ва ўстаноўленым парадку даверанасці. Права прадстаўлення такіх дакументаў па электроннай пошце заканадаўствам не прадугледжана.

Падпол'е дзе-службы ЦВК.

«Ідучы да людзей на экзамен, мы павінны сказаць, што мы зробім»

Фота В.Вілія.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы адзначыў, што многае ўжо зроблена, засталіся зусім невялікія работы. «Але, і міма праходзячы, да аграгарадкаў мы павінны задзейнічаць і буйныя вёскі, якія былі калісьці цэнтрамі гаспадарак, не забываць пра іх, — канкрэтызаваў пастаўленую раней задачу Прэзідэнт. — Так, у аграгарадкаў у асноўным будучы жывы людзі, але і ў гэтых буйных вёсках, ды і ў дробных — там жа вялікая колькасць нашых людзей. Асабліва старых, якіх мы нікому кінуць ні на чые плечы не можам. Нам трэба пра іх клапаціцца».

«За наступную пяцігодку мы вырашым пытанне малочнатаварных комплексаў»

Кажучы аб якасці прадуктаў харчавання, Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што яна пачынаецца з фермы, малочнатаварнага комплексу. І тут многае зроблена. «Мы ведаем, як, што рабіць, тэхналогіі, і гэтых комплексаў нямае пабудавалі, — канстатаваў беларускі лідар. — Мы павінны людзям прама сказаць, што за наступную пяцігодку вырашым пытанне малочнатаварных комплексаў. Дойны статак, каровы павінны стаяць у гэтым палацы. Для таго, каб атрымаць чыстае малака. У рэшце рэшт карова гэтага заслужыла».

Прыводзячы ў прыклад Мінскую вобласць, Прэзідэнт заўважыў, што засталася некалькі гадоў для таго, каб вырашыць гэту праблему. Па яго словах, трэба падцягнуць Віцебскую, Магілёўскую, часткова Гомельскую вобласці. «Я не думаю, што там таксама ўжо такія вялікія праблемы, каб пабудоваць гэтыя комплексы, — перакананы Аляксандр

Лукашэнка. — Самае галоўнае — мы ведаем, якія яны павінны быць і што там трэба. Пры тым гэта імпартазамшчальны прадукт. Тут імпартажнага нам нічога не трэба. Мы ўсё можам пабудоваць самі».

Прыводзячы прыклады па ўзвядзенні і рэканструкцыі дарог, будаўніцтве малочнатаварных комплексаў, Прэзідэнт звярнуў увагу: «Ідучы да людзей сёння на экзамен (яны ў нас прымуць экзамен за пяцігодку), мы павінны сказаць, што мы зробім. Канкрэтна. Вось і ўся палітыка. А прыгожа гаварыць, балбатаць мы ўсё ўмеем».

Пры гэтым кіраўнік дзяржавы адзначыў, што і гэта трэба ўмець, асабліва палітыку, будучаю Прэзідэнту. «Але галоўнае — гэта канкрэтыка: што ты зробіш і што ў цябе за плячыма, — падкрэсліў ён. — Сітуацыя памянлася. Калі тхосьці са старым багажом сюды на выбары імкнецца выйсці, трэба быць вельмі акуратным. Таму вось ім парада — што ты зробіш і наколькі глыбока ты разумееш гэтыя праблемы».

«Трэба будзе скакаць»

Вяртаючыся да тэмы сельскай гаспадаркі, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што, нягледзячы на кадравыя змяненні ў гэтай галіне, асаблівага руху наперад не відаць. Пакуль, па яго словах, горш не стала, але і асабліва лепш таксама.

«Можа быць, акрамя Мінскай вобласці, — удакладніў Прэзідэнт. — Бог пашкадаваў яго (Аляксандра Турчына. — «Зв.») і дапамог у многім. Уладзімір Яўгенавіч дапамог. Пабудавалі 20 комплексаў. Гэта таксама нямае. Так, мы нешта зрабілі. Вопыт у нас ёсць. Як будзем дзейнічаць далей?»

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што трэба сцягнуць дапамогаць. Ён канстата-

ваў, што людзей у сельскай мясцовасці становіцца ўсё менш. «Уладзімір Яўгенавіч (Кухараў. — «Зв.») высмоктае з сяла ўсё, што можна, у Мінску, — дадаў Прэзідэнт. — Ужо два мільёны чалавек. Усё далей і далей. Трэба каб аддача была і для сяла, бо людзей накарміць трэба. Гэтыя два мільёны ў Мінску, яны ж есці хочучы кожны дзень...»

Кажучы аб якасці беларускай прадукцыі, Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што яму прыемна, калі ў іншых краінах запатрабаваны беларускія прадукты, а кіраўнікі дзяржаў нават просяць даслаць іх пакаштаваць. «Таму мы навучыліся гэта рабіць, але пакуль выйшлі на пэўную гарызантальную прамую і вышэй скончыць не можам, — канстатаваў беларускі лідар. — А трэба будзе скакаць. І гэта галоўная наша задача і абцяганне беларускаму народу ў гэты перадыбарны перыяд».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што профільныя віцэ-прэм'ер і міністр давалі клятвы скончыць палывыя работы да 7 лістапада. «Колькі ў цябе буракоў на палях, бульба, можа, дзесьці засталася, капуста, зблыкі, грушы, можа, дзесьці яшчэ боўтаюцца на дрэвах? — пацікавіўся Прэзідэнт у міністра сельскай гаспадаркі і харчавання. — Кукурузу ці ўсю ты сабраў на зерне? Зяблява, пасяўная кампанія прайшла... Як выглядаюць азімыя, якія мы быццам своечасова пасеялі?»

Характарызуючы сітуацыю на бягучы момант, Анатоль Ліневіч пачаў з кукурузы. «Ставілі задачу да 10 лістапада сабраць на зерне, — канкрэтызаваў ён. — У нас засталася 46 тысяч гектараў усёй кукурузы».

«Колькі гэта працэнтаў ад таго, што мы планавалі на зерне сабраць?» — удакладніў Прэзідэнт.

Як паведаміў Юрый Шулейка, на зерне засталася сабраць 9 % кукурузы. Усяго, па яго словах, ужо ўбрана 98 % плошчаў, засеяных гэтай культурай. Кіраўнік дзяржавы удакладніў, чаму не завершаны работы ўборкі кукурузы на сілас. Яму паведамілі, што вядзецца работа на апошніх гектарах.

«Май на ўвазе, я едзду на «Дажынікі» па ўсёй краіне, — звярнуў увагу беларускі лідар. — І паглядзець, падзякаваць людзям — гэта адно. А другое, я ж гляджу, як Аляксандр Генрыхавіч (Турчына. — «Зв.») выконвае маё даручэнне: арэ, якая культура земляробства ў яго і гэтак далей. Я ж убачу, што вы там кладзеце ў разоры».

Прэзідэнту паабяцалі, што за шэсць сем дзён, пры ўмове спрыяльнага надвор'я, кукуруза поўнасцю будзе сабраная: і на зерне, і на сілас. І гэта, як заўважыў Юрый Шулейка, будзе на тыдзень раней, чым летась.

Вераніка КАНЮТА.

У тэму

Як расказаў журналістам **намеснік прэм'ер-міністра Юрый ШУЛЕЙКА**, сельскагаспадарчы год фактычна завершаны. «Вынікі, абцяганьня Прэзідэнт, дасягнуты, — паведаміў ён. — Паўмільёна тон збожжа мы кладзем дадаткова ў засеку нашай краіны. Калі ёсць у нас сёння ўраджай, то гэта прадукцыя сельскагаспадарчых — мяса, малака дадатковыя. І ўсе мэтавыя паказчыкі, да якіх мы ідзем, — для вялікай скарбонкі нашай краіны».

Аб якасці, а ў сувязі з гэтым запатрабаванасці беларускай прадукцыі, па словах віцэ-прэм'ера, сведчыць тое, што лівыя доля нашых прадуктаў харчавання пастаўляюцца на экспарт. Апошні, як заўважыў віцэ-прэм'ер, па выніках гэтага года прагназуецца на суму 8,5 мільярда долараў.

Кажучы аб будаўніцтве малочнатаварных комплексаў, Юрый Шулейка адзначыў, што на наступны год запланавана ўзвядзенне 60 такіх комплексаў. «Яны ўжо сфарміраваны, адкрыта фінансаванне», — канкрэтызаваў віцэ-прэм'ер. Па яго словах, у найбліжэйшыя гады будзе забяспечана ўтрыманне ўсіх кароў у сучасных умовах, што паўплывае на высокую эфектыўнасць вытворчасці. Менавіта якасць канчатковай прадукцыі на сталах у людзей, які падкрэсліў намеснік прэм'ер-міністра, у немалой ступені залежыць ад умоў утрымання жывёл, іх каранення.

Таксама Юрый Шулейка звярнуў увагу на важнасць дысцыпліны ў развіцці сельскай гаспадаркі і рэалізацыі намечаных планаў. На гэта пастанянка арыентаваў і кіраўнік дзяржавы.

Па словах **міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Анатоля ЛІНЕВІЧА**, добрыя ўмовы надвор'я дазваляць аграрыям у найбліжэйшы час завяршыць асноўныя палывыя работы. «Застаюцца цукровыя буракі, але да 10 лістапада пры тых тэмпах, якія сёння арганізаваны, мы справімся, — удакладніў ён, дадаўшы, што падыходзіць час таксама збіраць з палёў капусту. — Застаецца заараць зяблява». У планах да канца года — закрыць і ўсе тэхналагічныя пытанні.

Міністр адзначыў, што сёлетня ўраджай збожжавых з рапсам перавысіў 10 мільёнаў тон. Разам з кукурузай, якую застаецца сабраць, выніковы каравай складзе 10 мільёнаў 250 тысяч тон збожжа.

«Тое, што гэты сельскагаспадарчы год даўся няпроста і нялёгка, гэта дакладна, — звярнуў увагу Анатоль Ліневіч. — Увесну прыходзілася дзесьці крыху парушаць аргатэхнічныя тэрміны, бо глеба ў шматлікіх абласцях была пераўвільготнена. Даводзілася аператыўна «націскаць», калі было добрае надвор'е. А з уборкай надвор'е нам спрыяе. Так што справіліся з задачай поўнасцю, плюс займелі паўмільёна тон ад агульнай лічбы ў адносінах да мінулага года».

Кажучы аб пастаўленай Прэзідэнтам задачы — узяць планку ў сельскай гаспадарцы, кіраўнік Мінсельгасхарча адзначыў, што ўвагу трэба будзе ўдзяліць развіццю раслінаводства, ад якога залежыць жывёлагадоўля. «Калі ёсць добрыя вынікі, то потым атрымаем і прыбыткі ў вазе, і малака, — канкрэтызаваў ён. — Натуральна, настройваемся на ўраджай, вышэйшы за гэты год. Зімой будзем працаваць над планами, назапашваннем угнаенняў, шукаць крыніцы, каб быць гатовымі да вясенняй пасаўной. Што датычыцца жывёлагадоўлі, разлічваем павялічыць удоі малака».

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Дзярждэп ЗША прыгразіў Грузіі «далейшымі наступствамі» пры такім жа курсе ўлад

Такую заяву зрабіў на рэгулярным брыфінгу для прэсы кіраўнік прэс-службы Дзярждэпартаменту ЗША Мэцью Мілер, перадае ТАСС. «Сёлетня мы паслядоўна звярталіся да ўрада Грузіі з заклікам адмовіцца ад антыдэмакратычных дзеянняў і вярнуцца на еўраатлантычны шлях. Мы не выключаем далейшых наступстваў, калі ўрад Грузіі не зменіць курс», — адзначыў Мілер. Афіцыйны прадстаўнік МЗС Расіі Марыя Захарова, каментуючы пагрозы ЗША ў адрас улад Грузіі, параўнала гэтыя метады з некалініялізмам. «Дэмакратыя, сэр, прыехалі. Наступная станцыя — некалініялізм», — напісала расійскі дыпламат у Telegram-канале.

Уладальнікі судна, якое ўрэзалася ў мост у Балтыморы, выплацяць звыш 100 мільёнаў долараў

Сінгапурскай кампаніі Grace Ocean і Synergy Marine, якія валодаюць суднам, што разбурыла аўтамабільны мост у амерыканскім Балтыморы, выплацяць кампенсацыю ў памеры больш за 100 мільёнаў долараў. Аб гэтым паведаміла Міністэрства юстыцыі ЗША, інфармуе ТАСС. Як удакладніў у ведамстве, уладальнікі кантэйнеравага пагадзіліся выплаціць кампенсацыю «для ўрэгулявання грамадзянскага іску». Ён быў пададзены ўладамі ЗША «з мэтай атрымання кампенсацыі выдаткаў, панесеных пры ліквідацыі катастрафічнага аб'явавання моста». У Міністэрстве назвалі тое, што адбылося, «адной з самых страшных транспартных катастроф за апошні час». Раней паведамылася, што Grace Ocean ужо выплаціла каля 97 мільёнаў долараў у якасці кампенсацыі выдаткаў на работы па прадукцыйнай разліву нафты ў выніку сутыкнення.

У Лондане ўкраі 22 тоны элітнага сыру

Днямі вядомай брытанскай кампанія Neal's Yard Dairy паведаміла, што ў яе ўкраі 22 тоны сыру. Ашуканцы, якія выдаюць сябе за аптových гандляроў, падманам набілі буйную партыю элітнага сыру на суму больш чым 300 тысяч фунтаў. Кампанія лічыла, што мае справу з аптowymi гандлярамі, якія пастаўляюць сыр буйному французскаму рэтылеру. Ашуканцы паспелі атрымаць 950 кругоў сыру, перш чым высветлілася, што іх фірмы не існуе. Гэта быў элітны чэдар, паведаміла «Бі-бі-сі». Патрык Холдэн, уладальнік вайліскай фермы, дзе робяць сыр, назваў тое, што адбылося, мудрагелістым трукам. Ён прызнаўся, што ён, і Neal's Yard Dairy ўзрадаваліся вялікаму заказу. «Яшчэ большы шок выклікае тое, што гэта адбылося з прадуктамі, увесь шлях якога ад вытворцы да канчатковага спажывацтва славіцца сваёй празрыстасцю і абяпрацава на адкрытасці і довер», — падкрэсліў Холдэн.

Выбары-2025: важна ведаць

Выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прызначаны на 26 студзеня 2025 года. Такое рашэнне прынята 23 кастрычніка на пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў. У адпаведнасці з патрабаваннямі Канстытуцыі і Выбарчага кодэкса ЦВК зацвердзіў на наступны дзень Каляндарны план арганізацыйных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенні выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 26 студзеня 2025 года. Нагадаем коратка яго асноўныя пункты.

КАЛЯНДАР ПАДРЫХОЎКІ І ПРАВЯДЗЕННЯ ВЫБАРАЎ-2025

2024						Лістапад							
Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд	Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд
											1	2	3
4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8
11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15
18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22
25	26	27	28	29	30		23	24	25	26	27	28	29
							30	31					

2024						Снежань							
Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд	Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд
													1
							2	3	4	5	6	7	8
							9	10	11	12	13	14	15
							16	17	18	19	20	21	22
							23	24	25	26	27	28	29
							30	31					

2025						Студзень							
Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд	Пн	Аўт	Ср	Чц	Пт	Сб	Нд
									1	2	3	4	5
							6	7	8	9	10	11	12
							13	14	15	16	17	18	19
							20	21	22	23	24	25	26
							27	28	29	30	31		

Не пазней за 31 кастрычніка 2024 г.

Вылучэнне прадстаўнікоў у склад абласных, Мінскай гарадской, раённых, гарадскіх (у гарадах абласнога падпарадкавання, акрамя гарадоў з раённым падзелам), раённых у гарадах камісій па выбарах Прэзідэнта.

Не пазней за 4 лістапада 2024 г.

Вызначэнне месцаў, забароненых для правядзення пікетавання з мэтай збору подпісаў.

Не пазней за 11 снежня 2024 г.

Утварэнне ўчасткаў для галасавання.

3 1 да 25 студзеня 2025 г. уключна

Перадвыбарная агітацыя.

Не пазней за 20 снежня 2024 г.

Вылучэнне прадстаўнікоў у склад участковых камісій.

3 7 да 21 снежня 2024 г. уключна

Падача ў ЦВК документаў, неабходных для рэгістрацыі кандыдатаў у Прэзідэнты.

3 10 студзеня 2025 г.

Падача спісаў грамадзян, якія маюць права ўдзельнічаць у выбарах, для азнаямлення.

Не пазней за 1 лістапада 2024 г.

Падача ў ЦВК документаў, неабходных для рэгістрацыі ініцыятыўнай групы выбаршчыкаў па вылучэнні кандыдата ў Прэзідэнты.

Не пазней за 6 лістапада 2024 г.

Утварэнне тэрытарыяльных камісій.

3 23 студзеня 2025 г.

Падача спісаў грамадзян, якія маюць права ўдзельнічаць у выбарах, для азнаямлення на участках для галасавання, утвораных у месцах часовага знаходжання выбаршчыкаў (у бальніцах, санаторыях, дамах адпачынку і іншых месцах часовага знаходжання).

Не пазней за 15 студзеня 2025 г.

Накіраванне выбаршчыкам паведамленняў аб часе і месцы галасавання, інфармацыі аб кандыдатах у Прэзідэнты.

3 7 лістапада 2024 г. да 6 снежня 2024 г. уключна

Збор подпісаў выбаршчыкаў у падтрымку вылучэння кандыдатаў у Прэзідэнты.

3 22 да 31 снежня 2024 г. уключна

Рэгістрацыя кандыдатаў у Прэзідэнты.

Патрабаванні да кандыдатаў у Прэзідэнты

- грамадзянства Рэспублікі Беларусь па нараджэнні
- узрост не маладзей за 40 гадоў
- валоданне выбарчым правам
- пастаяннае пражыванне ў Рэспубліцы Беларусь не менш чым 20 гадоў непасрэдна перад выбарамі
- адсутнасць цяпер або раней грамадзянства замежнай дзяржавы альбо пасведчання на жыхарства ці іншага документа замежнай дзяржавы, які дае права на льготы і іншыя перавагі

Крыніца: Выбарчы кодэкс Беларусі.

Правы кандыдатаў у Прэзідэнты

- ✓ роўнае права выступаць на перадвыбарных і іншых сходах, нарадах, пасяджэннях, у друкаваных СМІ, па радыё і па тэлебачанні
- ✓ дзяржорганы, грамадскія аб'яднанні, кіраўнікі арганізацый, органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання абавязаны садзейнічаць арганізацыі сустрэч кандыдатаў у Прэзідэнты з выбаршчыкамі
- ✓ права выступаць з праграмай сваёй будучай дзейнасці, тэкст якой вызначаецца кандыдатам
- ✓ мець да 30 давераных асоб

21—25 студзеня 2025 г.

Датэрміновае галасаванне на выбарах Прэзідэнта.

26 студзеня 2025 г.

Дзень выбараў Прэзідэнта.

Не пазней за 5 лютага 2025 г.

Устанаўленне ЦВК вынікаў выбараў.

Не пазней за 9 лютага 2025 г.

Правядзенне (пры неабходнасці) другога тура галасавання.

У Цэнтральнай выбарчай камісіі будзе арганізавана дзяжурства супрацоўнікаў па рэжыме работы тэрытарыяльных камісій, у тым ліку і на суботах, а з 1 лістапада пачне працаваць кол-цэнтр.

Кандыдаты ў Прэзідэнты вылучаюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь пры наяўнасці не менш як 100 тысяч подпісаў выбаршчыкаў. Вылучэнне кандыдата ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь грамадзянамі ажыццяўляецца ініцыятыўнай групай выбаршчыкаў у колькасці не менш чым 100 чалавек.

Выбарчыя фонды

асоб, якія вылучаюцца кандыдатамі ў Прэзідэнты, і кандыдатаў у Прэзідэнты могуць фарміравацца за кошт:

- 1) уласных грашовых сродкаў асобы, якая вылучаецца кандыдатам у Прэзідэнты, кандыдата, памер якіх не можа перавышаць гранічную суму ўсіх выдаткаў са сродкаў выбарчага фонду, названую ніжэй;
- 2) добраахвотных ахвяраванняў грамадзян Рэспублікі Беларусь — не больш чым 30 базавых велічыняў;
- 3) добраахвотных ахвяраванняў юрыдычных асоб — не больш чым 60 базавых велічыняў.

Гранічная суму ўсіх выдаткаў са сродкаў выбарчага фонду кандыдата ў Прэзідэнты не можа перавышаць 10 000 базавых велічыняў.

Напярэдадні дня выбараў традыцыйна пачне работу Інфармацыйны цэнтр Цэнтральнай выбарчай камісіі з мэтай аператыўнага інфармавання выбаршчыкаў і назіральнікаў аб ходзе галасавання.

ЗАБАРАНЯЕЦЦА

ўносіць ахвяраванні ў выбарчыя фонды:

- ✓ замежным дзяржавам і арганізацыям;
- ✓ замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства;
- ✓ міжнародным арганізацыям;
- ✓ арганізацыям, заснавальнікамі (удзельнікамі, уласнікамі маёмасці) якіх з'яўляюцца замежныя дзяржавы, замежныя арганізацыі, міжнародныя арганізацыі, замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства;
- ✓ арганізацыям, якія атрымлівалі на працягу года, што папярэднічаў дню ўнясення ахвяравання, замежную бязвыплатную дапамогу ад замежных дзяржаў у асобе іх дзяржаўных органаў або дыпламатычных прадстаўніцтваў, міждзяржаўных утварэнняў, замежных і міжнародных юрыдычных асоб (арганізацый, якія не з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі), грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць за межамі Рэспублікі Беларусь альбо знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь больш за 183 дні на працягу 12 месяцаў, якія папярэднічалі месяцу аказання замежнай бязвыплатнай дапамогі, замежных грамадзян і асоб без грамадзянства, якія не маюць дазволу на пастаяннае пражыванне ў Рэспубліцы Беларусь, а таксама ад замежных ананімных ахвяравальнікаў, калі атрыманая гэтымі арганізацыямі замежная бязвыплатная дапамога не была імі вернута або ў выпадку немагчымасці вяртання не была пералічана (перададзена) у даход дзяржавы да дня ўнясення ахвяравання ў выбарчыя фонды;
- ✓ грамадзянам Рэспублікі Беларусь, якія не дасягнулі 18 гадоў;
- ✓ дзяржаўным органам і органам мясцовага самакіравання;
- ✓ арганізацыям, якія цалкам або часткова фінансуюцца з бюджэту;
- ✓ арганізацыям, зарэгістраваным ва ўстаноўленым парадку менш як за адзін год да дня ўнясення ахвяравання;
- ✓ дабрачынным і рэлігійным арганізацыям;
- ✓ ананімным ахвяравальнікамі.

Міжнародныя стасункі

УЗАЕМАРАЗУМЕННЕ, УЗАЕМАВЫРУЧКА І СЯБРОЎСТВА

Ігар СЕРГЯЕНКА сустрэўся з сербскай парламенцкай дэлегацыяй

Беларускія і сербскія парламентары абмеркавалі актуальныя пытанні міжпарламенцкага ўзаемадзеяння і перспектывы нарошчвання ўзаемавыгоднага супрацоўніцтва ў эканамічнай сферы. У складзе балканскай дэлегацыі — віцэ-спікер Народнай скупшчыны Рэспублікі Сербія Ёван ЯНІЧ, дэпутаты ад розных палітычных партый, восем з якіх — члены груп сяброўства з Беларуссю, прадстаўнікі бізнес-колаў Сербіі і свяшчэннікі, усяго больш за 30 чалавек.

На пачатку сустрэчы Старшыня Палаты прадстаўнікоў зазначыў, што беларускі бок вельмі рады сустрэцца з такою прадстаўнічай дэлегацыяй сербскага парламента. Гэты візіт — сведчанне важнасці міжпарламенцкага супрацоўніцтва для эфектыўнага развіцця і паглыблення беларуска-сербскіх адносін. «Яны (адносіны. — «Зв.») грунтуюцца на прынцыпах узаемаразумення, ўзаемавыручкі, дружбы і, што самае важнае, на высокім узроўні даверу паміж лідарамі нашых дзяржаў, паміж нашымі прэзідэнтамі», — падкрэсліў Ігар Сяргяенка.

Звярнуў ён увагу і на тое, што цяперашняя сустрэча прыходзіць напярэдадні знамянальнай для абедзвюх краін падзеі — 30-годдзя ўстаўлення дыпламатычных адносін. Па словах спікера, за гэтыя гады Сербія стала для Беларусі ключавым партнёрам на Балканах, ідзе актыўны дыялог як на міжведчасным узроўні, так і на лініі парламентаў. Ігар Сяргяенка адзначыў, што прававая аснова міжпарламенцкага ўзаемадзеяння была закладзена яшчэ ў 2015 годзе, быў падпісаны Мемарандум аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Народнай скупшчынай Рэспублікі Сербія.

Таму зразумела, што кантакты з сербскімі парламентарыямі адбываюцца не ўпершыню, больш таго — апошнім часам назіраецца іх актывізацыя. Так, 9 верасня 2024 года ў Палаце прадстаўнікоў адбылася сустрэча намесніка старшыні Палаты прадстаўнікоў Вадзіма Іпатава з сербскай парламенцкай дэлегацыяй на чале з Ёванам Янічам, на якой была дасягнута дамоўленасць аб актывізацыі дзейнасці парламенцкіх груп дружбы. 16 кастрычніка прайшла сустрэча Ігара Сяргяенкі з Паўнамоцным Паслом Сербіі ў Беларусі Лініяй Вукайловіч, на якой таксама ішла размова аб актывізацыі ўзаемадзеяння паміж краінамі.

«Гэта сведчыць аб інтэнсіфікацыі нашых кантактаў. І гэта выдатна. Сёння ў нас ёсць цудоўная магчымасць абмеркаваць пытанні нашага і парламенцкага ўзаемадзеяння і ў цэлым любія іншыя тэмы, якія датычацца супрацоўніцтва Беларусі і Сербіі ў розных кірунках», — заўважыў Ігар Сяргяенка. Выказаў ён словы падзякі ганароваму консулу Рэспублікі Беларусь у Бялградзе Драгаміру Карычу за ўклад у развіццё беларуска-сербскіх адносін. За гэта Драгамір Карыч у свой час быў удастоены падзякі Прэзідэнта Беларусі.

Ёван Яніч, у сваю чаргу, пагадзіўся з тэзісамі Старшыні Палаты прадстаўнікоў аб неабходнасці далейшага паглыблення і пашырэння супрацоўніцтва паміж парламентамі Беларусі і Сербіі. «Супрацоўніцтва паміж парла-

ментамі адкрывае дзверы для супрацоўніцтва ў эканоміцы, культуры, адукацыі, ва ўсіх іншых галінах. Беларусь — гэта дружалюбная, брацкая краіна для Сербіі, і мы хочам гэта братэрства ўмацоўваць і пашыраць», — падкрэсліў ён і дадаў, што супрацоўніцтва нашых краін мае глыбокі гістарычны карані. «Мы з радасцю можам канстатаваць, што двухбаковае адносіны развіваюцца ва ўсіх абласцях на падставе традыцыйнай духоўнай, культурнай і моўнай блізкасці», — канстатаваў Ёван Яніч.

Асобна віцэ-спікер Народнай скупшчыны адзначыў Прэзідэнта Беларусі, які карыстаецца вялікай павагай у Сербіі. «Мы заўсёды падкрэсліваем, што ў нас дружалюбныя адносіны з Беларуссю і асабліва з Прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам, — сказаў Ёван Яніч. — Аляксандр Лукашэнка надзвычайна папулярны ў Сербіі і карыстаецца вялікай павагай. Таму што там яго ведаюць як лідара, які паспяхова кіруе сваёй краінай. Акрамя таго, ён вялікі сябра Сербіі, што ён паказаў у многіх абставінах. Ён быў адзіным кіраўніком дзяржавы, які прыехаў у Бялград, калі мы падвержлі агрэсіі НАТО. Мы цнім падтрымку Беларусі ў адносінах да Сербіі ў рамках міжнародных арганізацый».

Таксама віцэ-спікер сербскага парламента зазначыў, што сербскі бок, безумоўна, нацэлены на ўмацоўванне сяброўскіх адносін з нашай краінай.

Уладзімір ВЯРЭНІЧ.
Фота БелТА.

Падзея **У будынку валожынскай іешывы пасля рэканструкцыі адкрыўся музей**

Днямі пасля рэканструкцыі адкрыў дзверы будынак былой Валожынскай іешывы. Ва ўрачыстай цырымоніі ўздымаў старшыня Мінскага аблвыканкама Аляксандр ТУРЧЫН.

Работы па рэканструкцыі працягваліся каля года: за гэты час аб'ект цалкам абнавілі, унутры зрабілі культурна-адукацыйны цэнтр. «Калі я ўпершыню зайшоў сюды, то убачыў, што стан аб'екта не самы лепшы. Тады прыйшло разуменне, што трэба нешта рабіць, каб захаваць гісторыю нашай краіны, — адзначыў Аляксандр Турчын. — Валожын — гэта ўнікальнае месца: нягледзячы на тое, што праз Беларусь ішлі ўсе войны, яму ўдалося захаваць такія аб'екты, як іешыва, касцёл, палацава-паркавы комплекс Тышкевічаў».

Старшыня аблвыканкама дадаў, што іешыва не апошняя ў спісе аднаўлення гістарычных будынкаў, каб людзі не толькі з нашай краіны, але і з усяго свету мелі магчымасць прыязджаць у Валожын.

Кіраўнік Міншчыны адзначыў, што цяпер трэба папрацаваць над напуўненнем аб'екта, прыцягваючы да агульнай справы гісторыкаў, бізнесменаў, палітыкаў: «І гэтая работа ў нас яшчэ наперадзе. І планаў па захаванні гістарычнай спадчыны Мінскай вобласці шмат».

Па меркаванні Аляксандра Турчына, Валожын — гэта Беларусь у мініяцюры, дзе ёсць іешыва, касцёл, праваслаўная царква: «Гэта сімвалізуе тое, што ў нашай краіне людзі розных канфесій заўсёды жылі і выжывалі разам, не ваюючы. Таму так важна тое, што робіць дзяржава для захавання міжканфесійнага, ды і проста міру, тое, што робіць наш Прэзідэнт, калі вакол такая неспакойная абстаноўка, а мы ўсё ж такі адкрываем такія выдатныя аб'екты».

Старшыня Мінскага аблвыканкама падкрэсліў, што Валожынская іешыва — частка гісторыі нашай краіны: «Яна была розная, але, тым не менш, без мінулага не бывае будучыні. І адна з найважнейшых задач дзяржавы — захоўваць сваю гісторыю, што мы і робім».

«Для мяне вялікі гонар вярнуць гэту святую кнігу ў сцены калісцы рэлігійнай навучальнай установы, — сказаў стар-

шыня савета дырэктараў сумеснага ЗАТ «Сервалюкс» Яўген БАСКІН. — Мы бачым фантастычны музей, роўныя якому, на мой погляд, у краіне няма».

«Я нашчадак яўрэяў Усходняй Еўропы, — падзяліўся часовы паваны ў справах дзяржавы Ізраіль у Рэспубліцы Беларусь Цві МІРКІН, — І гэтая іешыва з'яўляецца часткай тых традыцый, з якіх выйшла мая сям'я. Таму рады як ізраільцянін і як афіцыйны прадстаўнік дзяржавы адкрыццю гэтага аб'екта. Гэта і захаванне памяці пра найбагацейшыя традыцыі, і пра культуру людзей, якіх хацелі знішчыць шматкроць і немалымі намаганнямі. І тое, што тут адбываецца, сведчыць: гэтая памяць працягвае жыць. Шчыра жадаю музеем далейшага развіцця».

Равін Віцебскай рэлігійнай абшчыны Малкіэль ГАРГОДЗЭ адзначыў, што быў у Валожыне 20 гадоў таму і тады ўпершыню убачыў іешыву: «Важна разуменне, што для ўсіх нас гэта месца асаблівае. Гэта маці іешывы ўсяго свету, гэта сцены, якія выпусцілі ў свет асаблівых

людзей, вялікіх равінаў, якія аказалі вялікі ўплыў на яўрэйскі свет. І калі сёння вы бачыце якую-небудзь іншую іешыву ў іншым месцы, гэта адсюль, з гэтых сцен. Таму хацелася б падзякаваць усім, хто ўдзельнічаў у адраджэнні святыні яўрэйскага народа і беларускай зямлі».

Пасля ён абвясціў пра пачатак малітвы, уключаючы памінальную перэд унясеннем скруткі Торы. Яе рэдакцыя змяніла, набыты за сродкі спонсараў, быў прывезены ў Валожын з Ізраіля і змешчаны ў сінагагалны каўчэж.

Пасля заканчэння цырымоніі старшыня Мінскага аблвыканкама пакінуў запіс у кнізе ганаровых ганцаў — першую ў гісторыі абноўленай Валожынскай іешывы. Ён выказаў упэўненасць, што музей будзе карыстацца папулярнасцю і прымаць не толькі шматлікіх турыстаў, але і ўсіх, хто неабякава да гісторыі краіны.

Цяпер іешыва ў Валожыне з'яўляецца аб'ектам рэлігійнага і пазнавальнага турызму ў нашай краіне, уваходзіць у экскурсійны туры, туры выхаднага дня, а таксама з'яўляецца аб'ектам паломніцтва яўрэйскаму свету.

Даніл ХМЯЛЬНІЦКІ, фота аўтара.
г. Валожын.

Падпіска-2024

Добрая рэч у гаспадарцы заўжды спатрэбіцца

Красамоўныя лічбы: вось ужо другое стагоддзе (!) газета «Звязда» прыходзіць да сваіх чытачоў, яна ж каля трох дзесяцігоддзяў радуе іх не толькі роднай мовай, патрэбнай інфармацыяй, сустрэчамі з цікавымі людзьмі, парадамі, гумарам, але і каштоўнымі прызамі.

Надочы адбыўся чарговы розыгрыш сярод тых, хто застаўся з нашай газетай да канца года.

Сокавыцкія электрычныя Kitfort KT-1150-1 выйграў:

Пратасевіч Марыя Ігнатаўна, аг. Хомск Драгічынскага раёна Брэсцкай вобласці;

Урודה Алена Аляксандраўна, г. Орша Віцебскай вобласці;

Крацік Алена Уладзіміраўна, г. Гомель;

Бяроза Дзіяна Віктараўна, г. Слонім Гродзенскай вобласці;

Жыбуль Станіслаў Антонавіч, в. Плашава Дзяржынскага раёна Мінскай вобласці;

Падальхю Леанід Пятровіч, аг. Мазолава Мсціслаўскага раёна Магілёўскай вобласці;

Дзмітрыеў Аляксандр Барысавіч, г. Мінск.

Суперпрыз — сушылку для агародніны і садавіны Kitfort KT-FP-1940 — выйграў:

Жарко Валянціна Дзмітрыеўна, аг. Брільнікі Навагрудскага раёна Гродзенскай вобласці.

Нашы віншаванні тым, каму пашчасціла! Калі ж НЕ (і на гэты раз), ведаеце, што новая падпісная кампанія не за гарамі. А зна-

чыць, на звычайным месцы (у пятнічных нумарах газеты, на першай старонцы тэлепраграмаў) ізноў з'явіцца знамяныя купоны. Адна з якіх, аформіўшы падпіску, зусім нескладана запоўніць і даслаць у рэдакцыю. А там...

Як казалі нашы продкі, зрабі, што можаш, а ў астатнім даверся лёсу.

Афіцыйна:
Арганізатарам рэкламнай гульні «Смачная восень са «Звяздой» з'яўляецца рэдакцыйна-выдавчкая ўстанова «Выдавчкі дом «Звязда» (УНП 10015378), размешчаная па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Рэкламная гульня «Смачная восень са «Звяздой» праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з 1 верасня па 31 снежня 2024 года ўключна сярод падпісчыкаў газеты «Звязда» на чацвёрты квартал аб другога паўгоддзя 2024 года. Усяго ў гульні ўзялі ўдзел 52 падпісчыкаў. Прызавы фонд гульні разыграны чалавек.

Тэлефон для давадання па пытаннях правядзення рэкламнай гульні і тэрмінах прызоў 8 (017) 271 81 53.

ІЗВЕЩЕНИЕ акціонерам ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис»

Настоящим информируем о поступлении 21.10.2024 г. от общества с ограниченной ответственностью «БелГАЗавтосервис-НН» (местонахождение: 603024, Российская Федерация, Нижегородская обл., г. Нижний Новгород, ул. Дунаева, д. 17, помещение 4) извещения о намерении продать принадлежащие ему простые (обыкновенные) акции ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» в количестве 2 100 000 (два миллиона сто тысяч) штук за 61 635 000 российских рублей (шестьдесят один миллион шестьсот тридцать пять тысяч рублей) с оплатой в российских рублях путем зачисления денежных средств на расчетный счет продавца не позднее 90 (девяноста) дней, следующих за днем зачисления акций на счет «депо» покупателя.

Акционером ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис», желающим воспользоваться своим преимущественным правом покупки продаваемых акций на вышеуказанных условиях, необходимо сообщить об этом ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» по адресу: 220014, г. Минск, пр-т Жукова, 44, каб. 502, а также ООО «БелГАЗавтосервис-НН» по адресу: 603065, Российская Федерация, Нижегородская обл., г. Нижний Новгород, ул. Перелодникова, д. 6.

УНП 100123046

Напярэдадні

ПРЭЗЕНТАВАЦЬ КРАЌІНУ ПРАЗ ПРЫГАЖОСЦЬ

Упершыню прадстаўніца Беларусі возьме ўдзел у прэстыжным міжнародным конкурсе прыгажосці «Міс Сусвет — 2024». Нашу краіну на ім прадставіць пераможца нацыянальнага конкурсу прыгажосці «Міс Беларусь — 2023» Элеанора КАЧАЛОЎСКАЯ. Днямі карэспандэнт «Звязды» сустрэлася з ёй і яе камандай у Нацыянальнай школе прыгажосці, каб даведацца, як ідзе падрыхтоўка, у якіх вобразах выступіць беларуска ў Мексіцы і што хоча дасягнуць да ўдзельніцаў, членаў журы і ўсіх тых, хто будзе назіраць за маючым абыццём конкурсам.

— «Міс Сусвет — 2024» сёлета пройдзе ў горадзе Мехіка з 30 кастрычніка да 16 лістапада, — расказала дырэктар — мастацкі кіраўнік Нацыянальнай школы прыгажосці **Бажна ЯРОМІЧ**. — На працягу ўсяго гэтага перыяду ўдзельніцам трэба праісці розныя конкурсныя выпрабаванні. У тым ліку ацэнку добрачынных праектаў, якія прадстаўніцы кожнай краіны рэалізавалі на сваёй радзіме. Наша прадстаўніца абрала тэму сацыялізацыі дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Адметным з'яўляецца і тое, што рэалізацыя гэтага праекта пачалася задоўга да падрыхтоўкі да сусветнага конкурсу прыгажосці — пасля таго, як Элеанора стала пераможцай «Міс Беларусь — 2023», — падзялялася падрабязнасцямі яна.

Прэфіналі конкурсу прыгажосці адбудзецца 14 лі-

стапада. Адным з асноўных яго элементаў стане выхад Элеаноры ў катэйльнай сукенцы. На наступны дзень чакаецца выхад і конкурснае выпрабаванне ў нацыянальным касцюме, які, па задумцы міжнародных арганізатараў, павінен быць не традыцыйным, а сцэнічным. Варта адзначыць, што асноўная задача, якая ставілася перад прадстаўніцамі кожнай краіны на гэтым этапе, — перадаць праз касцюм мясцовыя культуры і традыцыі.

Мастак Лідзія Малашэнка сумесна з камандай распрацавала ідэю нацыянальнага касцюма для Элеаноры і распавяла, што, згодна з рэгламентам, сімвалам або элементам ад кожнай краіны могуць быць архітэктурныя аб'екты, прыродныя ці жывёльныя свет, рэлігійныя сімвалы. «Мы выбралі прыродныя аб'екты, таму ўзялі за аснову сімвал папараць-

кветкі, — адзначыла мастачка. — Што датычыцца зялёнага колеру, паняцце колератыпу ў сучаснай каларыстыцы вельмі неадназначнае, скажам, не любіць зялёны падыходзіць усім, але можна падабраць такое яго адценне, якое падыходзіць пэўнаму чалавеку, таму ніякіх пытанняў з гэтым падчас выбару не ўзнікала. Гэта высакародны колер, таму мы выбралі менавіта яго».

У выніку атрымаўся шыкоўны вобраз з тысячамі стразаў і фарбаў. Гэта практычна нятытаны касцюм, хутчэй разнавіднасць бутафо-

рыі. Майстры выкарысталі гнуткія матэрыялы, якія не ламаюцца ў працэсе транспарціроўкі, таму што касцюм павязе наша прадстаўніца самастойна. Дзеля гэтага яго зрабілі разборным, элементы складаныя, але ніякіх цяжкасцяў, паабяцалі вытворцы, не ўзнікну.

Дызайнер **Ягор КІРЫЧОНКА** таксама добра знаёмы з Элеанорай. Яны разам стваралі сукенкі на конкурс «Міс Беларусь — 2023», а пасля — на «Міс Еўропа Кантыненталь — 2023». Таму калі агучылі задачу стварыць вобраз для яе фінальнага

выходу на «Міс Сусвет», то каманда з трапятаннем паставілася да яе, звярнула ўвагу на толькі на візуальнае афармленне, але і на зручнасць.

Па словах дызайнера, сукенка для фінальнага выхаду створана ў вогненна-чырвоным колеры. «Мы працягнулі гісторыю з папараць-кветкай. Звычайна фіналісткі выкарыстоўваюць бліскучыя тканіны і светлыя адценні, але мы вырашылі сысці ў кантраст. Элеанора — упадальніца ўзрушальнай прыроднай прыгажосці, і чырвоны колер яе вельмі падкрэслівае, дапамагае вылучыцца і зрабіць яркі акцэнт».

Сёння ў Мехіка разам з Элеанорай Качалоўскай адправіцца ўсяго адзін чалавек — мастак-стыліст **Нацыянальнай школы прыгажосці Ганна КАВАЛЁВА**. Напярэдадні яна расказала, што гэтым разам акцэнт будзе зроблены менавіта на сукенках Элеаноры, таму макіяж, плануецца, будзе выкананы ў нудавым стылі. «Мы выступаем за натуральную прыгажосць», — дадала яна.

— Калі я даведлася, што буду прадстаўляць Беларусь на конкурсе «Міс Сусвет», мне прыйшла ў галаву думка: мы будзем скараць кос-

мас другі раз, — расказала Элеанора Качалоўская. — Паліцець у Мексіку, каб прадстаўляць нашу краіну на такім маштабным конкурсе, гэта, так бы мовіць, пісаць гісторыю тут і цяпер. Што датычыцца складанасці, здаецца, наш тандэм працаваў у гармоніі, таму што ўсе разумеюць мэту і ідэю. Мы павінны паказаць праз касцюмы і паданне культурны код Беларусі і нашу ідэнтычнасць. Конкурс прыгажосці — гэта хутчэй пра цэласнасць і гадоўнасць каманды прадэманстраваць праз розныя элементы тое, чым багата наша краіна. Са мною разам паліцець у Мексіку стыліст, які і будзе майб маральнай падтрымкай і апорай. Мясце рыхтуюць да тых умоў, каб я магла сама спраўляцца з усімі перашкодамі на сваім шляху. Але, упэўнена, перашкоды будуць мінімальныя. Касцюм зашпіліць сама дакладна змагу! Асноўная мэта, якую мы перад сабой паставілі і да якой рухаемся, — годна прадставіць нашу краіну. Мая мсія — паказаць Беларусь такой, якая яна ёсць: чыстай і светлай.

Упэўнены, у Элеаноры ўсё атрымаецца! Жадаем поспехаў!

Яна ВАЛАСАЧ, фота аўтара.

ЗНІЗІЦЬ АВАРЫЙНАСЦЬ І ТРАЎМАТЫЗМ

Колькасць ДТЗ расце

Колькасць здарэнняў з удзельнікамі дарожнага руху, якія перамяшчаюцца на сродках персанальнай мабільнасці, толькі з пачатку гэтага года ўзрасла практычна на 70 працэнтаў. У сувязі з гэтым МВС прыняло рашэнне больш дэталёва ўрэгуляваць узровень дарожнага руху грамадзян на СПМ.

— У 69 выпадках пацярпелі 74 чалавекі. І гэта толькі тая здарэнні, калі чалавек на СПМ сутыкаецца з механічным транспартам. Але не варта забывацца і на выпадкі, якія звязаны з сутыкненнямі з пешаходамі, і на іншыя выпадкі траўміравання: не прытрымліваўся хуткасці, не ўтрымаў раўнавагу ў ўпаў, — расказвае намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення **Дзмітрый Аўтамобільнага інспекцыі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў Аляксандр ЗАНІМОН**.

Да таго ж у апошнія гады адзначаецца рост хуткасці перамяшчэння на СПМ і павелічэнне іх габарытаў. І тое, і другое не толькі стварае нязручнасць для іншых удзельнікаў дарожнага руху, але і цягне пэўную небяспеку. Калі гаворка ідзе пра электрасамакат, невялікую прыладу, якая рухаецца на веласіпеднай дарожцы ці тратуары, гэта адна пагроза для бяспекі. Калі ж размова ідзе пра больш буйныя сродкі, іх маса і габарыты ствараюць вялікую пагрозу для іншых удзельнікаў дарожнага руху, у першую чаргу для пешаходаў. І хуткасць, і маса гэтых сродкаў, як правіла, маюць больш сур'ёзны наступствы, чым проста сінкі.

Змяненні ў ПДР закліканы вырашыць дадзёную праблему.

— Мы разумеем, што колькасць СПМ будзе павялічвацца, актыўна будуць выкарыстоўвацца як практычныя, так і набытыя ў уласнасць прыстасаванні. У найбольш шырокай габарыце так званая «зялёнага» транспарту будзе расці. І тут варта разумець, што будзе ўзрастаць і колькасць здарэнняў з ім, таксама як і ў свой час павелічэнне колькасці механічных транспартных сродкаў пацягнула ўсплёск колькасці здарэнняў, — дадаў Аляксандр Занімон. Таму цяпер рожыцца папярэдзальныя крокі, каб знізіць рост аварыйнасці і зменшыць колькасць здарэнняў.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Частка змен накіравана на вызначэнне таго, што будзе адносіцца да сродку персанальнай мабільнасці. І тут пры іх набыцці трэба ўсё добра ўзважыць.

— У інтэрнэце шмат рэкламы падобных да СПМ прыстасаванняў, якія па сваіх характарыстыках і канструкцыі больш падобныя да мапедаў ці матацыклаў. Пры гэтым прадаўцы такіх транспартных сродкаў запэўніваюць, што іх рэгістрацыя ў ДАІ і права на кіраванне не патрабуюцца. І пры кіраванні імі супрацоўнікі ДАІ не змогуць чыніць ніякіх перашкод. Але тое, што такія транспартныя сродкі не могуць быць зарэгістраваны ў ДАІ, не гаворыць аб тым, што да іх не павінна прад'яўляцца ніякіх патрабаванняў. Варта нагадаць, што рэгістрацыя такіх транспартных сродкаў падругледжана ў выпадку адпаведнасці пэўным умовам, якія замацаваны на міжнародным узроўні. Ёсць тэхнічны рэгламент Мылтнага саюза, які прадугледжвае пэўныя патрабаванні да бяспекі колавых транспартных сродкаў, — падкрэсліў Аляксандр Занімон.

Ён прывёў прыклад, што на многіх СПМ ёсць абмежаванні хуткасці — 25 км/г, і прадаўцы кажуць, што рэгістрацыя ў ДАІ і правы кіроўцы не патрабуюцца. Аднак большасць такіх сродкаў дазваляюць развіваць вышэйшую хуткасць, бо абмежаванне максімальнай хуткасці рэгулюецца на праграмным узроўні, і для таго, каб пераклучыць хуткасць з 25 км/г на 40 км/г, трэба націснуць усяго дзве кнопкі.

СПМ можа стаць мапедам

Аляксандр Занімон параіў вельмі ўважліва ставіцца да набыцця СПМ, бо, купіўшы іх сёння, можа аказацца, што заўтра чалавек іх выкарыстоўваць не зможа.

— Вы павінны разумець, што трэба атрымаць права кіравання такой прыладай, калі яна трапляе пад вызначэнне «мапед», мець адпаведную экіпіроўку, у прыватнасці шлем, выконваць тыя правылі дарожнага руху, якія прадугледжаны для гэтай катэгорыі ўдзельнікаў дарожнага руху, — параіў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення, дадаўшы, што грамадзяне даволі актыўна адгукнуліся на абмеркаванне новаўвядзенняў. Яны атрымліваюць прыкладна столькі ж заўваг і прапановаў, як і папярэдняя рэдакцыя ПДД, якая таксама выносілася на грамадскае абмеркаванне.

Што датычыцца прапановы спешвання веласіпедыстаў пры перасячэнне праезнай часткі, то яна пакуль шырока абмяркоўваецца.

— ПДД — гэта заўсёды кампраміс паміж удзельнікамі дарожнага руху і пастаянны пошук аптымальнага выхаду для ўсіх катэгорыяў удзельнікаў. Тут ёсць канфлікт інтарсаў паміж веласіпедыстамі, пешаходамі і кіроўцамі транспартных сродкаў. Паводле абмеркаванняў на прававым партале, большасць меркаванняў за тое, каб захаваць дзейную рэдакцыю. Аднак іх пераважна выказалі тых, хто ездзіць на веласіпедзе. Кіроўцы, наадварот, кажуць, што складана стала ездзіць, бо веласіпедысты раптоўна выскокваюць на пераход і цяжка ў такой сітуацыі прадухіліць наезд. Спадзяюся, кампраміс мы знойдзем. Думаю, што будзем абмяркоўваць яшчэ не адзін раз і ў дастаткова шырокім коле спецыялістаў і ўдзельнікаў дарожнага руху, — рэзюмаваў Аляксандр Занімон.

Ніводны пералом не заканчваецца поўным выздараўленнем

Урач-траўматолог-артaped прыёмнага аддзялення **ДУ «РНПЦ траўматалогіі і артапедыі» Андрэй ЯРАШЭВІЧ** расказваў, што пераважна траўмы атрымлівае найбольш актыўная частка насельніцтва — маладыя людзі, мужчыны ва ўзросце ад 20 да 50 гадоў і жанчыны, у сілу сваёй фізіялогіі, у больш старэйшым узросце. І лічыць траўматызму растуць.

— У нашу траўматалагічную тэрміналогію ўварвалася паняцце «траўматызм, звязаны са сродкам персанальнай мабільнасці». Траўмы, атрыманыя пры сутыкненні з электрасамакатам, электравеласіпедам, нашмат больш сур'ёзныя, чым траўмы, атрыманыя пры сутыкненні пешахода са звычайным веласіпедыстам. Справа тут у большай ступені ў масе, а не ў хуткасці руху, — адзначыў Андрэй Ярашэвіч.

Часцей за ўсё пры сутыкненні церпяць найбольш уразлівыя часткі цела: ніжняя і верхняя канечнасці. Калі гэта ніжняя канечнасць, то пераважна пакутуе галённаступнёвы сустав і ступня, пры падзенні на верхняя канечнасць — прымяньвазаязясцевы і плечавы суставы. Людзі таксама часта атрымліваюць чэрапа-мазгавыя траўмы, звязаныя з пашкоджаннем цэласнасці галаўнога мозгу і чэрапа твару.

З пачатку года ў прыёмнае аддзяленне РНПЦ траўматалогіі і артапедыі звярнуліся

была як 70 чалавек. Летас гэта колькасць была меншая. Толькі за апошні тыдзень дапамога была аказана пяці пацыентам з такімі траўмамі.

— Да нас паступаюць не толькі з траўмамі пасля сутыкненняў, але і пры падзеннях з СПМ. Яны ўзнікаюць з-за пераацэнкі сваіх магчымасцяў і неасцярожнасці. Тут варта ўказаць на тое, што ў агульнай структуры траўматызму 30 працэнтаў траўм людзі атрымліваюць у стане алкагольнага ап'янення. Часцей за ўсё пацыенты ў такіх выпадках паступаюць у траўмапункты ў позні вярочні ці начны час. У стомленым стане ці, наадварот, пасля вясялага баўлення часу чалавек не хочацца ісці пешшу, і ён становіцца на самакат, а яны як прыманкі раскідаюць па ўсім горадзе, — звярнуў увагу Андрэй Ярашэвіч.

Пры гэтым траўмы бываюць розныя. Добра, калі гэта просты ўдар. Аднак нават любы ўдар або драпіна могуць пацягнуць пэўныя наступствы. Гэта можа быць пранікненне інфекцыі, парушэнне функцыі канечнасці або пералом.

— Ні адзін пералом яшчэ не скончыўся поўным выздараўленнем. Любая такая траўма — гэта частковая страта функцыі канечнасці. Часцей за ўсё траўміруюць буйныя трубчастыя косці: галёнка, плячо і косці перадплечча, якія з'яўляюцца неабходнымі ў нашым паўсядзённым жыцці, — падкрэсліў урач.

Андрэй Ярашэвіч выказаў меркаванне, што заканадаўчая база павінна быць больш дасканалай. Любое лячэнне, а часцей за ўсё яно стацыянарнае, вельмі затратнае. Тым жа металаканструкцыі, якія прыходзіцца ўжываць, не танныя.

— Часта дарослыя дазваляюць непаўнагадоваму паспрабаваць пракаціцца на СМП у сваёй прысутнасці, у выніку дзіця атрымлівае пералом, а гэта аднаўленне функцыі канечнасці на працягу некалькіх гадоў, абмежаванні ў выбары прафесіі і знятыяк спортам і інш. Хацелася б, каб заканадаўства прадугледжвала страховае пакрыццё траўм за кошт тых арэндных арганізацый, якія стаўляюць такія паслугі. Тым больш што ў лётка адсочваецца, дзе і які гэты сродак быў узяты напрат, — выказаў меркаванне урач.

Алена КРАВЕЦ.

Тонкасці прафесіі

СЯМЕЙНЫ ВЫБАР

Ваенныя сувязісты Міхаіл і Дар'я КОПЫЛЫ — пра шлях да мары і асаблівасці сумеснай службы

20 кастрычніка войскам сувязі споўнілася 105 гадоў. Унёсак воінаў-сувязістаў у гады Вялікай Айчыннай вайны ўвайшоў у гісторыю як прыклад самаахвярнасці і гераізму. У сённяшніх ваенных спецыялістаў не менш важныя задачы: забяспечыць бесперабойнай якаснай сувяззю войскі як падчас баявой падрыхтоўкі, так і ў перыяд паўсядзённай службы.

Дарэчы, гэта адна з тых ваенных прафесій, якую з задавальненнем выбіраюць дзяўчаты. Нярэдка ў войсках сувязі маюць працяг афіцэрскай дынастыі, служаць цэлымі сем'ямі. У гэтым пераканаліся і карэспандэнты «Звязды», якія днямі наведвалі 86-ю брыгаду сувязі.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ СУВЯЗЬ, ЗАХАВАЦЬ ТЭХНІКУ І ПАДЗЯЛІЦЦА ВОПЫТАМ

У гэтай ваенскай часці Міхаіл і Дар'я Копылы служаць другі год. Прышлі сюды пасля заканчэння ваеннага факультэта БДУВР. Прызнаюцца, што ім вельмі пашанцавала вучыцца і служаць разам. Праўда, за ўвесь службовы дзень яны могуць нават не сустрэцца. Затое разуменне таго, што побач родны чалавек, які заўсёды дапаможа і падтрымае, павышае

хотзіў у брыгадзе, дзе яны цяпер з жонкай служаць.

Чатыры гады ва ўніверсітэце праляцелі вельмі хутка. «Падчас навучання знаёміліся з усёй апаратурай, якая знаходзіцца ў войсках сувязі, таму ўнікаць у працэс непасрэдна на месцы службы не было складана», — кажа малады чалавек.

Міхаіл — начальнік аддзялення каналаўтварэння 86-й брыгады сувязі. Сярод задач, якія ўваходзяць у кампетэнцыю ваеннаслужачага, — забеспячэнне войскаў сувяззю, падтрыманне тэхнікі ў баявым стане, навучанне салдат тэрміновай службы.

«Асноўная задача ваенных сувязістаў — перадача інфармацыі, — звяртае ўвагу Міхаіл Копыл. — У параўнанні з нашымі папярэднікамі, якія ваявалі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, працаваць стала прасцей. Раней было вельмі шмат машын, за кожную была замацавана канкрэтная задача. Цяпер адна машына замяняе шэраг савецкіх. Пры гэтым растуць аб'ёмы інфармацыі, якая пера-

ўнутраных войсках МУС. «Добрая работа, заробак, усё стабільна — гэта як мінімум, я таксама натхнілася і вырашыла паступаць», — расказвае дзяўчына. Сваё рашэнне Дар'я агучыла ў 11 класе. Родныя рашэнне дачкі падтрымалі.

«Было няпроста, — успамінае лейтэнант. — Трэба было прыяз-

та, — тлумачыць яна. — Цяпер я вельмі разумю салдат тэрміновай службы».

З апошнімі, дарэчы, Дар'я нярэдка даводзіцца кантактаваць падчас службы. Яна — начальнік апаратнай. У абавязкі ваеннаслужачай уваходзіць забеспячэнне закрытай тэлефоннай сувяззю, а

Дар'я прызнаецца, што спачатку не звяртала ўвагі на Міхаіла. Затое, па яе словах, нешта шчоўкнула — і паміж імі ўзнікла тшосьці большае, чым проста сяброўства. На трэцім курсе пажаныліся.

У першую чаргу, як з жартам заўважае Міхаіл, афіцыйны шлюб значна аблегчыў ім вучобу. Дапамагалі адно аднаму са складанымі заданнямі, пэўныя задачы нехта з пары вырашаў адразу за дваіх.

Кажуць, што і службы ў адной ваенскай часці ім значна лягчэй. «Выручаем адно аднаго, — кажа Дар'я. — Зручна, што аднолькавы распарадак дня, што дабіраемся на службу па адным маршруце. Адначасова заступаем у нарад, у выніку разам адпачываем».

Асаблівым гонарам для маладой сям'і стаў удзел у парадзе з нагоды 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Міхаіл ехаў на тэхніцы, якая везла сцяг брыгады. Дар'я ў складзе жаночай каробкі ішла ў пешым разліку.

«Падрыхтоўка да парада трабавала шмат сіл, але гэта таго было варта: ганарова, калі на цябе глядзіць уся краіна, — прызнаецца Дар'я Копыл. — На трыбунах знаходзілася мама, тама гонар за сваю краіну адчувала і яна. А я — яшчэ большую адказнасць».

Сям'я ваеннаслужачых цвёрда ўпэўнена ў тым, што калісьці правільна вырашылі быць абаронцамі Айчыны. «Сёння створаны ўсе ўмовы для службы, дзяржава падтрымлівае ваеннаслужачых, але, самае галоўнае, няма больш высякароднай справы, чым насіць афіцэрскае пагонь».

Вераніка КАНЮТА.
Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

настрой і, безумоўна, станючы ўплывае на працаздольнасць.

Міхаіл расказвае, што адразу не планаваў звязаць сваё жыццё з арміяй. Малады чалавек збіраўся паступаць на грамадзянскі факультэт БДУВР, але ў апошні час падаў дакументы на ваенны факультэт на спецыяльнасць «Інфакамунікацыйныя тэхналогіі», аб чым ніколі не пашкадаваў.

Міхаіл родам з Кобрына. З арміяй, увогуле славымі структурамі, ніхто з родных не быў звязаны, калі не лічыць тэрміновую службу бацькі. Але сям'я падтрымала выбар сына. Што такое сапраўднае армейскае жыццё, Міхаіл даведаўся ў першы месяц навучання — калі трапіў на пачатковую ваенную падрыхтоўку, якую, дарэчы, пра-

даецца з дапамогай відэасувязі, беспілотных лятальных апаратаў. Кіраваць усім гэтым нам дазваляе абсалютна новае лічбавое абсталяванне».

МАТЧЫН ГОНАР

Са сваім будучым сужэнцам Дар'я пазнаёмілася ва ўніверсітэце: вучыліся ў адным узводзе. Дарэчы, менавіта ў той год, калі яна паступала, на ваенны факультэт БДУВР пачалі набіраць дзяўчат. Хто ведае, ці сустрэліся б калі-небудзь маладыя людзі, калі б не надумалі звязаць сваё жыццё з ваенскай службай.

Дар'я родам з Чэрвеньскага раёна Мінскай вобласці. На яе жаданне служыць у арміі паўплываў стрыечны брат, які праходзіць службу ва-

джаць у Ваенную акадэмію для здачы нарматываў, праходзіць шырокую медкамісію, псіхалагічныя тэсты. Паколькі я была непаўналетня, са мной заўсёды была мама. Не ўсё атрымлівалася з першага разу, мама настойвала, каб я не здавалася. Думаю, што цяпер яна ганарыцца мною».

Калі Дар'я вызначылася з будучай прафесіяй, то старанна трэніравалася. Яна ведала, што адзін з крытэрыяў паступлення — добрая фізічная падрыхтоўка. З гэтым падчас навучання праблем акурат не было. Складаней было прывычайвацца да новага ўкладу жыцця. «Калі дагэтуль жывеш з мамай, а потым трапляеш у асяроддзе з шэрагам абмежаванняў, гэта няпрос-

таксама відэа-канферэнц-сувяззю вышэйшага афіцэрскага саставу.

НА РОЎНЫХ

Будучыя муж і жонка пазнаёміліся падчас пачатковай ваеннай падрыхтоўкі. Міхаіл прызнаецца, што яго прываблілі смеласць Дар'я, вытрымка, з якой яна праходзіла кожнае выпрабаванне.

«Мы ўсе знаходзіліся ў роўных умовах, таму ніякіх насмешак і непаважлівых адносін да дзяўчат не было, — расказвае афіцэр. — Як кажуць, у арміі няма дзяўчат і жанчын — ёсць ваеннаслужачыя. Гэта сапраўды так. Яны з адказнасцю ставяцца да пастаўленых задач і выконваюць іх не горш за нас, мужчын».

МАРА СТАЛА ПРАФЕСІЯЙ

У Ваеннай акадэміі адбыўся выпуск лётчыкаў. Дыпломы аб заканчэнні ваеннай ВНУ і першыя афіцэрскае пагоны атрымалі 17 лейтэнантаў. Два выпускнікі скончылі Ваенную акадэмію з адзнакай.

Ва ўрачыстым мерапрыемстве з нагоды выпуску ўдзельнічалі камандуючы Ваенна-паветранымі сіламі і войскамі супрацьпаветранай абароны генерал-маёр Андрэй Лук'яновіч і начальнік Ваеннай акадэміі генерал-маёр Андрэй Гарбаценка.

У завяршэнні ўрачыстасці маладых лётчыкаў павіншавалі іх родныя і блізкія.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Кадровы патэнцыял краіны

Пры Нацыянальным сходзе сфарміраваны склад Маладзёжнага савета (парламента) трэцяга склікання

Старшынёй Маладзёжнага савета абрана Аліна Рацькова. Першае пасяджэнне ў новым складзе прайшло з удзелам Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай. Спікер павіншавала тых, каго мясцовыя Саветы дэпутатаў вылучылі для работы ў Маладзёжным парламенце, і звярнула ўвагу, што гэта вельмі важная і адказная работа.

Склад Маладзёжнага парламента трэцяга склікання абноўлены практычна поўнаасцю, разам з тым пераемнасць захоўваецца.

«Традыцыі і вопыт тых, хто працаваў раней, павінны перадавацца, — лічыць Старшыня Савета Рэспублікі. — Гэта важна, бо за апошнія чатыры гады работы папярэдніх скліканняў на ўсіх мерапрыемствах, якія праводзіцца членамі Савета Рэспублікі, з намі заўсёды былі нашы калегі з Маладзёжнага савета. Гэта і пасяджэнні сесій, і сумесныя пасяджэнні абедзвюх палат Нацыянальнага сходу, і прыёмы па асабістых пытаннях. Я заўсёды рада бачыць юнакоў і дзяўчат на нашых мерапрыемствах».

Па словах Наталлі Качанавай, Маладзёжны парламент — гэта кадравы патэнцыял краіны. «Вы павінны разумець, што тыя, хто прыйшоў сюды і працуе дастаткова эфектыўна, атрымлівае неацэнны вопыт, — канстатвала яна. — Гэты вопыт абавязкова спатрэбіцца вам там, дзе вы працуеце цяпер, або на іншым месцы, бо ваша жыццё толькі пачынаецца. Вы толькі ў пачатку свайго працоўнага шляху, але разам з тым у кожнага з вас ужо ёсць грамадзянская пазіцыя».

Спікер падкрэсліла, што вялікую ўвагу моладзі ўдзяляе Прэзідэнт, разумеючы, што за ёю — будучыня. «Ад вас залежыць, якой будзе краіна ў перспектыве, — звяртаючыся да маладых парламентарыяў, адзначыла Наталля Качанова. — Ідзе змена пакаленняў, прыходзяць новыя маладыя людзі, якія далей будуць працягваць традыцыі суверэннай і незалежнай Беларусі. Вы павінны актыўна працаваць з імі, каб разумець, што хвалюе вашых аднагодкаў».

Старшыня Савета Рэспублікі звярнула ўвагу на тое, што юныя парламентарыі прыйшлі працаваць у цікавы перыяд: 26 студзеня 2025 года пройдуць выбары Прэзідэнта Беларусі, у маі будзе адзначацца 80-годдзе Вялікай Перамогі. «Беларусы ганарыцца папярэднімі пакаленнямі, якія абаранілі нашу свабоду і незалежнасць, аднавілі краіну пасля разрухі і якія стваралі суверэнную Беларусь пасля развалу Саветаў Саюза, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — Сёння мы жывем у шудоўнай і квітнеючай краіне, і гэта трэба шанавач. Берачы тое, што стваралася папярэднімі пакаленнямі да вас. Таму работа, якой вы будзеце займацца, даць вам пэўныя навыкі, веды, дапаможа вам убацьчыць знутры, як працуе дзяржаўны апарат».

Спікер заклікала парламентарыяў да актыўнай дзейнасці і заўважыла, што Беларусь з'яўляецца адным з сусветных лідараў па створаных для моладзі ўмовах, дзе маладзёжная палітыка — адзін з прыярытэтаў дзяржавы.

Паводле БелТА.

ПРАБЛЕМЫ, ПЫТАННІ, ПРАПАНОВЫ...

З чым ішлі жыхары Магілёўшчыны на прыём да сенатараў

На мінулым тыдні ў рамках адзінага дня прыёму грамадзян члены Савета Рэспублікі на чале са Старшынёй Наталляй Качанавай працавалі ў Магілёўскай вобласці. Іх увагай былі ахоплены ўсе раёны Прыдняпроўскага краю, кожны ахвотны меў магчымасць агучыць свае праблемы. Сенатарам дапамагалі весці прыём прадстаўнікі органаў дзяржаўнай улады, рэспубліканскіх камітэтаў і ведамстваў. Гэта практыка дае магчымасць, з аднаго боку, больш уважліва прааналізаваць пытанне з пункту гледжання закона, з другога — зразумець, якія яшчэ ёсць праблемы ў заканадаўстве. Для сенатараў гэта прынцыпова важна, бо Савет Рэспублікі, дзе яны працуюць, надзелены заканадаўчай ініцыятывай. Менавіта праз яго праходзяць усе тыя праекты законаў, па якіх мы жывём. Пытанні гучалі самыя што ні ёсць розныя і датычыліся ўсіх сфер чалавечага жыцця. Некаторыя заяўнікі ўжо неаднаразова звярталіся ў розныя інстанцыі, нават у суд...

Каб было справядліва

У Бабруйску выязны прыём правяла Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова. Асноўная частка зваротаў была ад бабруйчан, але прысутнічалі і жыхары амаль усіх абласцей. Людзі скардзіліся на праблемы, якім па пяць і нават па дваццаць гадоў. Як, напрыклад, у жыхаркі Бабруйска, якая ў пачатку 2000-х пазычыла пад распіску шэсць тысяч долараў. Частку грошай даўжнік вярнуў, але далёка не ўсе. Жанчына спадзяецца, што яе зварот да сенатара дапаможа паскорыць працэс.

Пытаннем сямейнага кшталту заўсёды аддаецца асабліва ўвага. Грамадзяне прыходзілі з прыватнымі сямейнымі праблемамі, вельмі вострымі, складанымі, дзесьці заблытанымі. Як у жыхара з Гомельскай вобласці, маці якога трапіла ў турму. Малады чалавек сцвярджае, што закон вельмі сурова абышоўся з ёй. Гісторыя звязана з продажам іх кватэры, якая знаходзілася ў лізінгу.

Некалькі пытанняў датычыліся шматдзетных сем'яў. На прыём прыехала з Мінска маці траіх дзяцей. Яна ў разводзе з мужам і дамовіцца па-мірнаму наконіт іх агульную кватэру не атрымліваецца. Пры разводзе суд пакінуў за ёй і дзецьмі 56 % жыллой плошчы, а за мужчынам 44 %. Былы муж збіраецца прадаваць сваю долю і ўсяляк удзейнічае на жанчыну і дзяцей, пагражае ім. Кватэра пабудавана з улікам ільготнага крэдыту для шматдзетных, і заяўніца лічыць, што падзел зроблены несправядліва.

— 75 % пагадзе дзяржава, мы аплачваем толькі 25 % на працягу 40 гадоў, — аргументавала яна. — А ён мне за 24 тысячы сваю частку кватэры прапаноўвае. А за што я яе выкуплю? Тым больш што кватэра трапіла нам «адмоўная». Мы ні капейкі не ўнеслі сваіх грошай. Цяпер толькі выплачваем крэдыт.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

ПРАБЛЕМЫ, ПЫТАННІ, ПРАПАНОВЫ...

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Наталля Качанова звярнула ўвагу, што апошнім часам у Мінску перыядычна паступаюць аналагічныя звароты і Савет Рэспублікі ўжо працуе над гэтай праблемай. «Калі распадаецца шматдзетная сям'я, вельмі важна абараніць інтарэсы дзяцей», — падкрэслівае яна.

Яшчэ адна шматдзетная сям'я з аграгарадка Барсукі Жодзінскага сельсавета папрасіла садзейнічанне ў вырашэнні зямельнага пытання. У сям'і выходзіць пяць дзяцей ў узросце ад 8 месяцаў да 17 гадоў. Жывуць у двухпакаёўцы ўсямярых, жадаюць пабудаваць дом. На іх думку, чарга для шматдзетных у іх аграгарадку ідзе вельмі павольна. Ім прапаноўваюць іншыя населеныя пункты, але яны хочуць будавацца менавіта ў Барсуках. На прыёме прысутнічаў начальнік Галоўнага ўпраўлення землеўпарадкавання Мінскага аблвыканкама Сяргей Шымук, які паведаміў, што зямельныя ўчасткі ў аграгарадку часткова фарміруюцца для выдзялення грамадзянам, а часткова прадаюцца з аўкцыёну. Ён таксама адзначыў, што ў ходзе аптымізацыі тэрыторыі школы плануецца сфарміраваць некалькі участкаў, у тым ліку і для грамадзян. І ёсць шанец, што заяўнікам пашчасціць.

Наталля Івануна пацікавілася ў сужэнцаў, дзе яны працуюць, як ім жыццё ў Барсуках, ці хапае крам, якая адлегласць ад Жодзіна. Яны, у сваю чаргу, падзякавалі за падтрымку шматдзетных сем'яў, за тое, што дзяржава стаіць на абароне іх інтарэсаў.

мы працуем над законапраектам, заўсёды асноўваемся на тых пытаннях, пра якія кажуць людзі. Але рашэнні трэба прымаць узважана і прадумана, таму што на адну катэгорыю людзей гэта будзе ўплываць так, а на другую — па-іншаму.

Жыхара Магілёва на прыёме да сенатара прывяло супрацьстаянне са сваякамі ў правах на бацькоўскую спадчыну. Праблему яму растлумачыла намеснік старшыні «Дзяржкаммаёмасць», якая прысутнічала на прыёме. Але мужчына не пагадзіўся з яе пунктам гледжання. І спаслаўся на вынікі незалежнай экспертызы, якая зрабіла высновы, што яго правы паршунны. Наталля Качанова паабяцала, што справа будзе ўважліва разгледжана з улікам гэтай экспертызы. «Трэба, каб усё было справядліва», — адзначыла яна.

Наогул, ніводны чалавек не пайшоў з прыёму пакрыўджаны. Людзі разумелі, што нават калі праблема вырашыцца не на іх карысць, усё будзе паводле закона.

Важныя сустрэчы

— Людзі ідуць да нас з рознымі праблемамі: ад сацыяльных і эканамічных да пытанняў, звязаных з мясцовымі ініцыятывамі, — паведаміў **член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, галоўны інжынер — першы намеснік генеральнага дырэктара ААТ «Магілёўхімвалакно» Канстанцін СІРОЦІН**, які правёў прыём грамадзян у Крычаве. — Такія сустрэчы вельмі важныя для мяне і для нашай работы ў цэлым. Яны дазваляюць не толькі пачуць людзей,

органаў прадстаўнічай і выканаўчай улады дае станоўчы вынік у развіцці рэгіёнаў. А галоўная наша мэта — гэта рост дабрабыту беларусаў, захаванне міру і стабільнасці ў краіне.

Асабіты прыём грамадзян у Горках правёў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Уладзіслаў ТАТАРЫНОВІЧ**.

Набалелыя пытанні датычыліся капрамонту шматкватэрнага дома, атрымання беларускага грамадзянства, стварэння на адным з аб'ектаў безбар'ернага асяроддзя, сацыяльнага жылля.

— Важна выслухаць чалавека, незалежна ад таго, з якой просьбай ён звярнуўся, — падкрэсліў Уладзіслаў Татарыновіч. — Практыка паказвае запатрабаванасць насельніцтвам выязных прыёмаў Савета Рэспублікі, і яны будуць праводзіцца рэгулярна ва ўсіх рэгіёнах краіны.

Праблемы пераадолююцца разам

Пытанні працаўладкавання, зямельных спрэчак, падтаплення ўчастка і іншыя праругалі падчас прыёму грамадзян **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Леанідам ЗАЙЦАМ** у Бялыніцкім райвыканкаме.

Маладая жанчына звярнулася да яго з просьбай у дапамозе рэалізаваць добрую ідэю.

Яна індывідуальны прадпрямальнік, хоча ўзяць у арэнду вадаём, каб заняцца рыбалоўствам. Але ёсць складанасці. Пра іх яна і паведаміла сенатару. Ён пагадзіўся, што справа слушная.

— У Беларусі кожны кавалачак зямлі павінен быць дагледжаны, — падкрэсліў ён. — Калі ў маладой прадпрямальнай дзячынцы ёсць жаданне заняцца рыбалоўствам, няхай яго рэалізуе. Практыка кае сустрэч з людзьмі ў рэгіёнах заўсёды дае штуршок, каб адрэгуляваць праблему: бягучага характару або застарэлую, напрыклад, якая датычыцца добраўпарадкавання дарог, двароў. Мясцовыя ўлады не павінны адмахвацца ад такіх зваротаў. Усё, што ў інтарэсах нашай краіны, нашых людзей, павінна падтрымлівацца.

У жыхароў Магілёўскага раёна была магчымасць быць пачуцьмі **членам Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, першым сакратаром Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандрам ЛУК'ЯНАВІМ**. Прыём прайшоў на базе Палькавіцкага сельсавета. Людзей непакілі зямельныя спрэчкі з суседзьмі,

пытанні незаконнага звальнення з работы, пенсійнага заканадаўства, перспектывы развіцця вёскі, пераносу прыпынку аўтабусаў. Заяўнікі былі ўважліва выслуханы, іх пытанні ўзяты на кантроль. Аляксандр Лук'янаў скарыстаўся магчымасцю пасля прыёму грамадзян яшчэ і сустрэцца з працоўным калектывам ААТ «Палькавічы». Ён пацікавіўся праблемамі, а таксама закрануў тэму патрыятычнага і працоўнага выхавання моладзі, будучай электрарэальнай кампаніі.

— Усе мы зацікаўлены ў захаванні цэласнасці нашай краіны і гістарычнай праўды, — падкрэсліў ён. — Таму павінны быць кансалідаваныя.

Толькі ў адзінстве можна ўсё пераадолець. Такі пасыл прагучаў і ад **члена Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржбудаўніцтве, генеральнага дырэктара ААТ «Беларускі цэментны завод» Ігара СЯРГЕЕВА**. У рамках правядзення адзінага дня прыёму грамадзян ён працаваў у Касцюковіцкім райвыканкаме. Падсумоўваючы вынікі, сенатар рэзюмаваў: «Калі грамадзяне ідуць на прыём, значыць, давяраюць уладам. І гэта вельмі важна, каб захаваць адзінства».

Усе пытанні, якія паступілі сенатарам падчас адзінага дня прыёму грамадзян, узяты на ўлік Саветам Рэспублікі і будуць дасканала разгледжаны ў абазначаных заканадаўствам тэрміны. Заяўнікі атрымаюць поўны і аргументаваны адказ на свае звароты.

— Пытанні тыповыя. Магчыма, яны не глабальнага маштабу, але вельмі важныя для людзей, — паведаміла **вядучы рэфэрент аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян сакратарыята Савета Рэспублікі Крысціна ПОБЫЛЬ**. — У ходзе кожнага прыёму Савет Рэспублікі імкнецца дапамагчы ўсім. Адны з найбольш распаўсюджаных — пытанні па зямельных і маёмасных зносінах, а таксама тыя, якія закранаюць жыццёвыя інтарэсы сям'і, асобнага чалавека. Знайсці рашэнне ў рамках заканадаўства бывае няпроста. Спрабуем гэта рабіць з удзелам прадстаўнікоў органаў дзяржаўнага, рэспубліканскіх органаў кіравання. Людзі, якія пабывалі на прыёме, павінны атрымаць надзею, садзейнічаючы ў вырашэнні праблем. Ім трэба растлумачыць сітуацыю, дапамагчы знайсці выйсце са складанай сітуацыі. Мы дапамагаем, і нам удзячныя, выказваюць словы падзякі. Некаторыя пытанні паспяваюць вырашацца яшчэ да пачатку прыёму. Гэта сведчыць аб эфектыўнасці нашых выязных прыёмаў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота БелТА

і прэс-службы Савета Рэспублікі.

ЗВЯЗДА

Яшчэ адна мінчанка лічыць, што да пытання, якое датычыцца аліменту, трэба кардынальна мяняць падыходы. Маўляў, калі чалавек, які плаціць аліменты, самазаняты, ездзіць, напрыклад, на заробкі за мяжу, павінен больш выдзяляць грошай на выхаванне свайго дзіцяці. «Але ў законе такія моманты не абазначаны, — перажывае жанчына. — У мяне ж якраз такі выпадак. Былі муж выдзяляе нам дзвеце рублёў у месяц, а сам дарагія рэчы сабе купляе. Яму і справы няма да таго, што двухсот рублёў аліменту недастаткова, каб дзіця выгадаваць». Наталля Качанова пагадзілася: праблема існуе, але ў ёй трэба дасканала разабрацца, каб не нашкодзіць іншым.

— Трэба прымаць правільныя рашэнні, якія б былі станоўча ўспрыняты грамадствам, — падкрэсліла яна. — Таму мы і прапаноўваем людзям разам з намі падумаць, як правільна паступіць, якія нормы ўнесці ў заканадаўства, каб было зразумела, што чалавек павінен працаваць на сваю краіну, плаціць падаткі. З гэтых падаткаў складаецца ўсё: і зарплата бюджэтных арганізацый, і сацыяльныя пытанні. Перадусім, калі

але і зразумець, з якімі праблемамі яны сутыкаюцца ў штодзённым жыцці. Кожны чалавек — гэта ўнікальная гісторыя, і я рады, што ў нас ёсць магчымасць абмеркаваць складаныя жыццёвыя моманты. Шмат хто мае ўжо гатовыя ідэі і прапановы па паляпшэнні сітуацыі. Выслухаць грамадзяніна — значыць зрабіць першы крок яму насустрач. Перакананы, што сумеснымі намаганнямі можна знайсці рашэнні, якія сапраўды працуюць.

З Канстанцінам Сіроціным салідарны і яго калега, член гэтай жа камісіі, **старшыня Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Аляксандр ГАРОШКІН**, які прывяў грамадзян у Клімавіцкім райвыканкаме.

— Практыка актыўнай работы ў раёнах дазваляе трымаць руку на пульсе падзей і гнутка рэагаваць на запыты і патрэбы людзей.

Ён заўважыў, што больш за ўсё для грамадзян актуальныя праблемы жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

— Просьбы жыхароў не застаюцца без увагі, яны вывучаюцца, і па іх прымаюцца ўсе неабходныя меры, — удакладніў Аляксандр Рыгоравіч. — Сумесная работа

ПА ДЭПУТАЦКІМ ЗАПЫЦЕ

Старшыня Брэсцкага гарадскога Савета Андрэй Філановіч — аб дэпутацкіх ініцыятывах, гарадскіх праектах, працоўных акцыях і не толькі

Улютым на Адзіным дні галасавання былі выбраны 40 дэпутатаў Брэсцкага гарадскога Савета 29-га склікання. Саветам утворана пяць пастаянных камісій, у якіх працуюць дэпутаты. Многія народныя выбраннікі з першых дзён вызначыліся актыўнасцю ў сваіх акругах, іншыя плённа працуюць у камісіях. Прайшло крыху больш за паўгода работы ў новым скліканні. Пра некаторыя вынікі першага паўгоддзя, добрыя справы дэпутатаў, праблемы, якія вырашаюцца, сённяшня наша гутарка са старшынёй Брэсцкага гарадскога Савета Андрэем ФІЛАНОВІЧАМ.

— На нядаўнім выязным семінары Палаты прадстаўнікоў па пытаннях рэалізацыі грамадзянскіх ініцыятыў, які праходзіў у Брэсцкай вобласці, згадвалі ў якасці прыкладу надзвычай цікавую грамадзянскую ініцыятыву жыхароў Брэста пад назвай «Здаровы горад». Прапануе пачаць гаворку з расповеду аб тым, як ідзе работа па ажыццяўленні праекта.

— Гэта адна з пяці ініцыятыў, якія выйгралі ў абласным конкурсе, арганізаваным абласной асацыяцыяй мясцовых Саветаў дэпутатаў. Спачатку наразілася ідэя ўстанавіць у скверы па вуліцы Маскоўскай вулічныя трэнажоры для трэніровак, для падтрымання фізічнай формы людзей усіх узростаў. Ініцыятарам, ідэйным натхняльнікам, а пазней адным з арганізатараў выступіла дэпутат гарадскога Савета Наталля Арчыменя. Пачалі з пошукаў нераўнадушных, зацікаўленых людзей з ліку жыхароў навакольных дамоў. Апошняя выказалі гатоўнасць фінансава ўдзельнічаць у добрай справе. Па ўмовах конкурсу пэўную частку фінансавання павінны ўзяць на сябе грамадзяне, яшчэ частку — спонсары, астатняе — большая частка грошай — выдзяляецца з бюджэту. Так і сталася ў нашым выпадку. Разшэнем гарвыканкама выканаўцаў работ было вызначана прадпрыемства КУП «ЖРЭУ г. Брэста». Усе сродкі сабраны на адным рахунку, днямі падпісаны дагавор на ажыццяўленне работ. Праўда, у сувязі з правядзеннем тэндараў справа закупак крыху зацягнулася, але ж разлічваем, што ў пачатку лістапада будучыя праведзеныя неабходныя закупкі, і арганізацыя пачне падрыхтоўку пляцоўкі падмантаж абсталявання. Апошняе пастаўшчык абяцае правесці ў сціслыя тэрміны.

Гэта быў першы вопыт падобнай работы. Лічу яго вельмі паказальным для ўсіх. Мы будзем яго абагульняць, расказваць насельніцтву аб тым, што пры мінімальным удзеле кожнага талакой можна зрабіць патрэбную, карысную справу для ўсіх. А ў тым, што вулічныя трэнажоры патрэбныя гараджанам, ніхто не сумняваецца. Там будучы прыстававанні, якія запатрабаваны, напрыклад, у асяроддзі пенсіянераў. На гэтым ад пачатку рабіўся асаблівы акцэнт. Людзям сярэбранага ўзросту, якія маюць шмат вольнага часу, важна займацца, фізічнымі практыкаваннямі на карысць здароўя. А яшчэ гэта будзе пляцоўка для іх камунікацыі, для знаёмства, для сумеснага карыснага правядзення часу.

— Такім чынам вырашаецца не толькі задача стымулявання фізічнай актыўнасці гараджан, але і іх усебаковага здаравення. Вы лічыце, што пляцоўка зольная паспрыць дружбе, адзінству суседзяў па вуліцы і двары?

— Вядома. Пералічанага вамі так не хапае. Ці вам казаць, што цяпер у вялікіх гарадах мы жывём і не ведаем суседзяў па пад'ездзе, а то і па лесвічнай пляцоўцы. А на сумесных занятках фізкультурай людзі паглядзяць адно на аднаго, усміхнуцца, а нехта і пазнаёміцца. Гэта важна, а яшчэ там сустрэнуцца грамадзяне розных пакаленняў. Да трэнажораў прыйдуць студэнты, маладыя бацькі з дзеткамі. І галоўнае, на што мы разлічвалі, калі пачыналі праект, — людзі, якія ўдзельнічалі ў фінансаванні, будучы беражліва ставіцца да абсталявання, сачыць за парадкам і папярэджаць выпадкі вандалізму, якія, на жаль, здараюцца ў нашых гарадах.

Нядаўна я гаварыў аб гэтым на сустрэчы са старшынёй жыллёвых кааператываў, расказваў пра спосаб паляпшэння дваровых тэрыторый на прыцыпгах сумеснага фінансавання грамадзян і бюджэту. Магчымаці шырокія, трэба толькі не ленавацца, шукаць ініцыятыўных людзей, які след афармляць праект і пазтапна рухацца па шляху яго ажыццяўлення. І яны, старшыні ЖБК, зацікавіліся. Як казвае вопыт, важна пачаць, а потым і сам парадужыць вынікам работы па добраўпарадкаванні, паляпшэнні, упрыгажэнні тэрыторый. Часам, дарчы, і без збору грошай можна многае зрабіць, калі толькі аб'яднаць намаганні многіх людзей.

— Маеце на ўвазе працоўныя акцыі нахшталь такой, якая праводзіцца цяпер у лясным масіве паблізу абласной бальніцы?

— Так, гэта вельмі важная і вельмі значная справа, якую за адзін суботнік, нават за месяц альбо два не адужаеш. Але ў нас ёсць вопыт. У цяперашнім складзе гарадскога Савета ёсць дэпутаты, якія працавалі і ў папярэднім скліканні. Яны актыўна ўдзельнічалі ў працоўных акцыях па добраўпарадкаванні, паляпшэнні, я і нават сказаў, аднаўленні парку Воінаў-інтэрнацыяналістаў. Гэта асаблівае месца для брастаўчан, якія жывуць ва ўсходняй частцы горада. У названым парку гуляюць матулі і каляскамі ўжо некалькі дзесяцігоддзяў. Але паступова парк стаў зарастаць дрэвамі, кустоўям, у асобных месцах ён пачаў нагадваць дзікі лясны масіў. Такія глухія мясціны аблюбавалі асобы не самых узорных паводзін, дзе ладзілі свае «тусоўкі» з выпіўкай. Такім чынам, парк становіўся не самым прывабным і бяспечным месцам. Некалькі гадоў таму паляпшэнне парку стала справай усяго Маскоўскага раёна, дэпутацкага корпуса, далучыліся многія прадпрыемствы і арганізацыі. Цяпер нават цяжка назваць акцыю суботнікаў, працоўных акцыяў, праведзеных там. На ўсё пайшоў ладны адрэзак часу, але мы паступова прасеклі, працывілі парк, ён стаў праглядацца, зрабіўся светлым, я б сказаў, прыветлівым. За кошт бюджэту там правялі дадатковае добраўпарадкаванне, дабавілі лавак, літароў. І мясціна стала сапраўд-

Андрэй ФІЛАНОВІЧ.

ным сямейным паркам. Зайдзіце ў любы выхадны дзень, паглядзіце, колькі там сем'яў з дзецьмі гуляе! Малыя кормяць вавёрак, якіх там жыве вельмі многа. Сем'і гуляюць і дыхаюць свежым паветрам. У будныя дні можна сустрэць кампанію шануюных пенсіянераў, якія сустракаюцца і абмяркоўваюць свае справы. Нядаўна я зазірнуў у кафэ на цэнтральнай алеі, пацікавіўся, што найлепшы прадаецца. Дык яны казалі, што прадаюць больш за ўсё чаю, кавы, сладкіх вырабаў, хоць у асартыменце ёсць і слабаалкагольныя напоі. Пачулае надзвычай парадвала і стала яшчэ адным сведчаннем, што парк Воінаў-інтэрнацыяналістаў стаў месцам сямейнага адпачынку.

Дык вось па гэтым прычыпе мы падшлі да работы з лесапаркавым масівам у раёне вуліцы Медыцынскай. Гэты масіў, вобразна кажучы, служыць лёгкім вялікага медыцынскага гарадка, у склад якога ўваходзіць не толькі абласная клінічная бальніца, але яшчэ і некалькі стаяцянна-рых бальнічных устаноў. У цёплую пару года там гуляюць людзі, якія праходзяць курс лячэння, а свежае паветра, як вядома, спрыяе хутэйшаму выздаравленню. Ідзем ужо вывераным шляхам. Правадзім працоўныя акцыі, суботнікі, прарэджваем, працывічаем лясны масіў, каб ён стаў больш прывабным для прагулак. Варта адзначыць, што ў такіх працоўных акцыях актыўнасцю працуюць маладыя людзі.

— Знаю, што вы ўдзяляеце вялікую ўвагу рабоце з Маладзёжным парламентам. Раскажыце, калі ласка, аб гэтым больш падрабязна.

— Так, у нас ужо сфарміраваны гарадскі маладзёжны парламент, у склад якога ўвайшлі 40 чалавек. Іх, дарчы, выбіралі больш чым з сотні кандыдатаў. У адрозненне ад некаторых Саветаў, мы не павышалі ўзроставую планку, пакінулі ранейшую — 15 гадоў. Такім чынам, у нашым маладзёжным парламенце ёсць тры школьнікі, некалькі студэнтаў. Але ж асноўны акцэнт зроблены на маладых людзей, якія працуюць. Найперш думай таго, каб яны прадстаўлялі інтарэсы маладых працоўнікаў, а мы мелі зваротную сувязь, ведалі, што хвалюе моладзь, што яе цікавіць, чым яна жыве. Важна таксама, каб прадстаўнікі маладога пакалення бралі актыўны ўдзел у грамадскім жыцці горада і краіны. Нездарма ж у апошняй рэдакцыі Канстытуцыі была ўнесена норма аб тым, што дзяржава садзейнічае усебаковаму развіццю асобы,

стварае неабходныя ўмовы для яе свабоднага і эфектыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу моладзі ў інтарэсах усяго грамадства.

Зусім нядаўна, у кастрычніку, мы правялі першае пасяджанне Маладзёжнага парламента, на якім былі выбраны старшыня, яго намеснікі, склад камісій. А яшчэ

«Цяпер у вялікіх гарадах мы жывём і не ведаем суседзяў па пад'ездзе, а то і па лесвічнай пляцоўцы. А на сумесных занятках фізкультурай людзі паглядзяць адно на аднаго, усміхнуцца, а нехта і пазнаёміцца. Гэта важна, а яшчэ там сустрэнуцца грамадзяне розных пакаленняў. Да трэнажораў прыйдуць студэнты, маладыя бацькі з дзеткамі. І галоўнае, на што мы разлічвалі, калі пачыналі праект, — людзі, якія ўдзельнічалі ў фінансаванні, будучы беражліва ставіцца да абсталявання, сачыць за парадкам і папярэджаць выпадкі вандалізму, якія, на жаль, здараюцца ў нашых гарадах.»

разшэнем гарадскога Савета за кожным з членаў маладзёжнага парламента мы замацавалі дэпутата ў якасці настаўніка. Такім чынам, малады чалавек разам са старэйшым таварышам можа ўдзельнічаць у прыёмах грамадзян, у патрыятычных акцыях, гарадскіх мерапрыемствах і атрымліваць пэўны вопыт.

І яшчэ. Нават з першых тасункаў з нашай маладою зменай я заўважыў у іх сапраўдны інтарэс да жыцця горада, яны маюць свой погляд на вырашэнне некаторых задач у плане гарадскога жыцця і, галоўнае, выгледваюць зацікаўленымі, нераўнадушнымі, што, вядома ж, усяляе аптымізм. А мы падзеліліся з імі вопытам работы: ад падрыхтоўкі пытання на сесію да правільнага афармлення дэпутацкіх запятыў.

— Дарчы, як ідзе работа над выкананнем наказаў выбаршчыкаў?

— Усе наказы, якія прагучалі падчас сустрэч нашых дэпутатаў, калі яны яшчэ былі кандыдатамі і сустракаліся з выбаршчыкамі, абагулены і зведзены ў адзін агульны дакумент. Гарадскі Савет трымае гэтыя мерапрыемствы на кантролі. Напрыклад, у раёне новабудулёў па вуліцы Луцкай падсыпана дарожка ў бок вуліцы Валгаградскай для праходу людзей. Такі наказ атрымала Святлана Шукайла, калі балатавалася ў гарсавец. Вядома, калі будоўля там скончыцца, дарожкі будучы добраўпарадка-

ваны, але ж людзі там ходзяць і цяпер, калі выбіраюцца на работу, у школу, у магазін. А праісці, асабліва пасля дажджу, мокрага снегу, становіцца праблемай. Таму пасля належным чынам аформленага дэпутацкага запяты адна з арганізацый атрымала даручэнне, у выніку была праведзена падсыпка дарожкі. Цяпер хадзіць там стала нашмат больш камфартна.

Падчас сустрэч з кандыдатам у дэпутаты Дзмітрыем Прошным жыхары мікрараёна Дуброўка выказвалі праблемы на паляпшэнні мясцовасці ў раёне СШ № 33. І вось філіял «Бярэсце-школопт» ТАА «Шклоопт», якое ўзначальвае Дзмітрый Прошын, зрабіла сапраўдны падарунак жыхарам названага раёна. Стэльныя джарытунія лаўкі ў выглядзе літар упрыгожылі былую пустыку. Дзякуючы з'яўленню насаджэнням, арыгінальнай падвесцы ўсю кампазіцыю скалася ва ўтульны кут адпачынку.

Пералік можна працягваць. Скажу толькі, што да запяты дэпутатаў гарадскога Савета ўсе ўстановы і арганізацыі горада ставяцца адказна. Апошняе ўжо ў нашай традыцыі.

— А яшчэ якія добрыя традыцыі мае гарадскі орган прадстаўнічай улады?

— Я б вылучыў традыцыю пераемнасці ў гарсавеце. Дэпутаты мінулых скліканняў не страчваюць сувязь з гарадскімі Саветамі, цікавяцца жыццём горада. Я, напрыклад, не саромаюся спытаць парады ў свайго папярэдніка Мікалая Васільевіча Красоўскага, а ён з задавальненнем дзеліцца багатым вопытам. І яшчэ адна з нашых традыцый — працаваць у цеснай звязцы з дэпутатамі ўсіх узростаў. Літаральна нядаўна разам са старшынёй гарвыканкама Сяргеем Лабадзінскім мы правялі сустрэчу з нашымі парламентарыямі: Валянцінай Бух, Вольгай Сіцёўскай, Уладзімірам Баравенкам, Андрэем Крупенькім. Сустрэча атрымалася даволі канструктыўнай. Акцэнт быў зроблены на пытаннях правапрымяняльнай практыкі і на магчымыя сумесныя намаганні па ўнясенні змяненняў у асобныя законы. Дамовіліся, што ў кожны прыезд парламентарыяў для работы ў акругах будзем актыўна камунікаваць, абменьвацца інфармацыяй, вырацоўваць планы сумеснай работы. Варта сказаць, што нашы парламентарыі — сапраўдныя патрыёты любімага горада. Скажам, на агульнагарадскім суботніку 19 кастрычніка ўсе яны працавалі разам са сваімі выбаршчыкамі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Брэсцкага гарадскога Савета.

НАШЫ ЛЮДЗІ

Сакрэт яе маладосці

У вёсцы Зарэчная Слабада Чашніцкага раёна праблемы мясцовых жыхароў дапамагае вырашаць старэйшына Марыя РАБЦАВА. Нягледзячы на пажылы ўзрост (а ёй ужо 81 год) жанчына не перастае клапаціцца аб узроўні жыцця вясцоўцаў.

Калі ўзнікаюць пытанні, старэйшына наўпрост тэлефануе старшыні Прызямлянскага сельвыканкама Мікалаю Яроху. Ён заўсёды на сувязі і ніколі не адмовіць. Кажы, што Марыя Рабцава — самая актыўная са старэйшын. Уся грамадская тэрыторыя Зарэчнай Слабоды, дзе

адказнасці за тое, што адбываецца ў вёсцы, Марыя Іванаўна думала нядоўга. Кажы, пайшла на сустрэчу кіраўніку органа мясцовага кіравання таму, што выдатна разумела: адзін старшыня нічога не зробіць, яму патрэбна падтрымка ў асабе дэпутацкага корпуса, старэйшын. Ну, а актыўнай

смеццевых кантэйнераў. Між тым, па назіранні старэйшыны, смеццэц там не толькі вясцоўцы, але і жыхары з найбліжэйшых дамоў райцэнтра.

«Работа вулічнага асвятлення, утрыманне дарожнай сеткі, забеспячэнне жыхароў вёскі добрай пітной вадою — тыя пытанні, з якімі людзі ідуць да дэпутата. Я ў Зарэчнай Слабодзе жыву з 1974 года, усіх вясцоўцаў добра ведаю, магу расказаць, хто чым жыве. І іх праблемы для

далёкі ад ідэалу. Вось і калодзеж па вуліцы Цэнтральнай у вёсцы Зарэчная Слабада некалькі гадоў таму быў у іх ліку, аднак сітуацыя змянілася ў найлепшы бок.

Па словах Марыі Іванаўны, гэта адзіны калодзеж, у якім бяруць ваду для піцця практычна ўсе жыхары Зарэчнай Слабоды. Ёсць у населеным пункце цэнтральнае водазабеспячэнне, толькі якасць вады вымушае жадаць лепшага. Як сцвярджаюць мясцовыя, не дапамагаюць нават фільтры. Вось і ратуе стары калодзеж. З часам ён струхлеў і пачаў разбурацца. Надбудова была ў дзірках, праз якія траплялі пыл, дажджавая вада. Патрабаваўся ремонт. Жыхары пачалі звяртацца па ўсіх інстанцыях у сельсавет, жыллёва-камунальную гаспадарку. Збіраліся нават арганізоўваць падваровы абход, каб адшукаць сродкі на ремонт.

Падтрымаў аднавяскоўцаў Юрый Каралёў, уладжэнец Зарэчнай Слабоды. З ранніх гадоў ён памятае стары грамадскі калодзеж. Цяпер мужчына жыве ў Мінску, працуе ў будаўнічай фірме, якая займаецца ўстаноўкай шклопакетаў, цапліц і альтанак. Не змог ён глядзець, як калодзеж руінецца, і вырашыў зрабіць падарунак для землякоў: аднавіць яго. Прывёз неабходны інструмент і будаўнічыя матэрыялы.

Марыя Іванаўна расказала, што папрацаваў Юрый са сваімі братамі добрасумленна, усё зрабілі акуратна і прыгожа. Новая надбудова надзейна ўмацавана, шчылін у ёй няма. Афарбавалі канструкцыю, замянілі лапанцы, ядро. Цяпер калодзеж выглядае эстэтычна, і карыстацца ім стала значна зручней. Вясцоўцы

не стамляюцца радавацца і дзякаваць свайму земляку за добрую справу.

Быў у практыцы старэйшыны і вопыт камунікацыі з праблемнымі бацькамі. Сама жанчына выгадала пяцёрых дзяцей, ведае, што яны — самая вялікая каштоўнасць. Таму заўсёды выходзіла, пераконвала тых, хто мог прамяняць малых на вясёлую кампанію; дапамагала дзецям.

Дарчы, у дапамозе Марыя Іванаўна не адмаўляе нікому. Не можа 86-гадовая суседка схадзіць у краму — прадукты ёй даставіць старэйшына. І такіх момантаў набіраецца нямала, менавіта з іх і складваецца паспяхова праца народнага выбранніка з насельніцтвам.

Цяжкасцяў у сваёй рабоце старэйшына не адчувае. «Я ж амаль сорок гадоў адпрацавала дзяржавай, 18 галоў за гадзіну дваццаць хвілін даіла. Ці мне баяцца складанасцяў? Ды і аднавяскоўцам заўсёды можна растлумачыць, што той жа парадак каля дома навесці — гэта ж ім толькі на карысць», — дзеліцца жанчына.

У сваім пажытым узросце Марыя Іванаўна спраўляецца на агародзе, садзіць кветкі, а ў халодную пару года вяжа дыванкі. А яшчэ — умела карыстацца інтэрнэтам і мабільным тэлефонам.

«Вядома, довер трэба апраўдваць. Старэйшына на вёсцы — самы блізкі да народа чалавек. Якія ў мяне прывілы? Галоўнае — магчымасць рабіць жыццё аднавяскоўцаў лепшым і больш камфортным», — гаворыць Марыя Іванаўна.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота «Чырвоны прамень».

налічваецца 61 двор, выкашана дзякуючы Марыі Іванаўне. Калі людзі не прыводзяць у парадак участкі каля сваіх дамоў, неабыхавая аднавяскоўка зверне на гэта ўвагу і знойдзе метады для матывацыі.

Калі старшыня Прызямлянскага сельвыканкама прапанавалі ёй узяць на сябе з'яўну долю

пазіцыяй вызначалася яшчэ ў маладосці, ніколі не была абыякавай да таго, чым жывуць раён, родная гаспадарка, вёска.

Бывала, зімой, не чакаючы работнікаў ЖКГ, Марыя Рабцава брала ў рукі рыдлёўку і сама чысціла снег на мосце, што злучае Чашнікі і вёску, пасыпала соллю. Даводзілася самай прыбіраць каля

мяне не чужыя», — дзеліцца старэйшына.

Вясцоўцы раёна карыстаюцца вадою з нецэнтралізаваных крыніц водазабеспячэння, у тым ліку з шхатавых калодзежаў. Калодзеж — не толькі галоўны атрыбут вясковага жыцця, у многіх вёсках ён застаецца адзінай крыніцай вады. Але іх стан часам

КАРЫСНЫ ДАСВЕД

СТАРТЫ, ЯКІЯ АБ'ЯДНОЎВАЮЦЬ

Ваенна-патрыятычныя клубы абмяняліся вопытам

У Касцюковічах адбыліся міжраённымі спаборніцтвамі ваенна-патрыятычных клубаў гэтага райцэнтра, а таксама Быхава, Слаўгарада і Краснаполля. Удзел у іх узялі каля 100 юнакоў і дзяўчат. Маладзё прыдзямнавалі свае магчымасці ў конкурсе па страйковай падрыхтоўцы, па аказанні першай медыцынскай дапамогі, у разборчы-зборчы аўтамата, камбінаванай эстафеты, на веданне гісторыі.

Спаборніцтва адбыліся на базе Касцюковіцкага фізкультурна-аздараўленчага цэнтра і праходзілі вельмі дынамічна і відовішчна пры поўных трыбунах. У рамках мерапрыемства былі арганізаваны выставы аб дзейнасці касцюковіцкага ваенна-патрыятычнага клуба «Зубр», збор і баявой тэхніцы, а таксама паказальныя выступленні АМАПу і кінолагі. Маштабнае мерапрыемства было прысвечана 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

— Касцюковіцкі раён стаў першым у краіне, дзе пры аддзеле адукацыі з'явіўся ваенна-патрыятычны

клуб, — паведаміла дэпутат Палаты прадстаўнікоў **Аляксандра Міхеенка**. — У нас назапасіўся пэўны досвед, якім мы захацелі падзяліцца з іншымі, бо ў кожным раёне ёсць свая разначакка ў тэме ваенна-патрыятычнага выхавання.

Найлепшы вынік паказала каманда «Міратворац» з Быхава, на другім месцы касцюковіцкі «Зубр», на трэцім — каманда з Краснаполля. Дыплом «За волю да перамогі» атрымала каманда «Нашчадкі» СШ № 1 са Слаўгарада.

Узнагароды ўдзельнікам уручылі ганаровыя госці ад Беларускага парламента — Аляксандра Міхеенка і член Савета Рэспублікі Ігар Сяргееў.

— Падобныя старты аб'ядноўваюць, — адзначыла Аляксандра Міхеенка. — У нашым рэгіёне яны сталі стартавым пунктам. Юнакі і дзяўчаты — малайцы, яны падышлі да справы з вялікай адказнасцю. Усё было арганізавана на найвышэйшым узроўні. Будзем чакаць новых сустрэч.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандра Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЕДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11.724. Нумар падпісаны ў 19.30
29 кастрычніка 2024 года.

Спецыяльны рэпартаж

НЕ ПРОСТА ЮНАКІ, А САПРАЎДНЫЯ АБАРОНЦЫ АЙЧЫНЫ

У Беларусі працягваецца адпраўка прызыўнікоў у армію

Вось ужо тыздзень у нашай краіне праходзяць мерапрыемствы па адпраўцы прызыўнікоў для праходжання тэрміновай ваеннай службы. У першы дзень адпраўкі, 22 кастрычніка, каля цэнтральнага ўвахода ў парк Перамогі адбыўся ўрачысты мітынг, прысвечаны першаму дню адпраўкі ў армію грамадзян горада Мінска, прызваных на тэрміновую ваенную службу, службу ў рэзерве. У першы дзень з усіх абласных і Мінскага гарадскога зборных пунктаў у войскі было адпраўлена каля тысячы прызыўнікоў. Яны папоўнілі шэрагі сіл спецыяльных аперацый, Мінскай ваеннай камандатуры, 72-га аб'яднанага навучнага цэнтра падрыхтоўкі прапаршчыкаў і малодшых спецыялістаў.

У парку Перамогі для новага папаўнення былі арганізаваны паказальныя выступленні. Ваеннаслужачыя сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл падрыхтавалі для прызыўнікоў яркае шоу, якое, несумненна, не пакінула нікога абыякавым. Карэспандэнты «Звязды» далучыліся да ўрачыстага мерапрыемства і высветлілі, з якім настроем будучыя абаронцы Радзімы пакідаюць родныя мясціны. Павіншаваць навабранцаў прыйшлі ветэраны Узброеных Сіл, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, вучні школ, гімназій і ваенна-патрыятычных класаў, бацькі, сваякі і сябры будучых салдат.

самастойных і мэтанакіраваных сыноў. Упэўнены, што нашы дзеці, якія стаяць у страі, стануць годнымі абаронцамі Айчыны і з поспехам асвоцяць воінскія спецыяльнасці».

Старшыня Мінскай гарадской арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз афіцэраў» генерал-маёр у адстаўцы **Анатоль ФАМІН**, звяртаючыся да прызыўнікоў, пажадаў, каб ніколі на нашай беларускай зямлі не было вайны. «Вы ўсе ведаеце, што абстаноўка ў свеце цяпер складаная, — канстатаваў ён. — Неабходнасць умацоўваць

СВЯТЫ АБАВЯЗАК

Як распавёў намеснік начальніка галоўнага арганізацыйна-мабілізацыйнага ўпраўлення Генеральнага штаба Узброеных Сіл палкоўнік **Юрый КУЗЬМІН**, у ваенных камісарыятах завяршаецца планавая работа па ўсебаковым вывучэнні і прафадборцы прызыўнікоў. «Усяго на ўкамплектаванне войскаў плануецца накіраваць каля 10 тысяч грамадзян, — адзначыў ён. — Адпраўка новага папаўнення праводзіцца ў знакавых для беларусаў месцах з прыцягненнем мясцовых органаў улады, грамадскасці, духавенства і бацькоў. Цырымонія прыняцця Ваеннай прысягі новапрыбыўшым папаўненнем у злучэннях і воінскіх часцях Узброеных Сіл адбудзецца 23 лістапада. Звальненне ваеннаслужачых пройдзе планова, у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам».

Па яго словах, грамадзяне да праходжання тэрміновай службы гатовыя. Яны заматывалі і ідуць на службу з жаданнем, як сапраўдныя патрыёты сваёй краіны.

Як звярнуў увагу **ваенны камісар горада Мінска палкоўнік Аляксей КАЛЫВАНАЎ**, ва ўсе часы ў нашай краіне абаронцы Айчыны карысталіся асаблівай павагай. «У гісторыі беларускай дзяржавы шмат прыкладаў воінскай славы, доблесці, мужнасці і адвагі нашых салдат і афіцэраў, — падкрэсліў ён, звяртаючыся да навабранцаў. — Вам, будучым салдатам, ёсць чым ганарыцца і з каго браць прыклад. Подзвіг народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны ніколі не згасне. Нашы Узброеныя Сілы служаць гарантам бяспекі і стабільнага развіцця нашай краіны».

Ваенны камісар Мінска дадаў, што сёння калектывы Захаду выкарыстоўвае ўсе магчымасці, каб унесці разлад у наша грамадства, пагражае ў тым ліку і нашай бяспецы. «Наша задача — гэтага не дапусціць, — сарыентаваў Аляксей Калыванаў. — Дарагія бацькі, упэўнены, што вы сустрэнеце пасля арміі ўзможных, больш

баяздольнасць Узброеных Сіл і сілавых структур наспявае з кожным днём усё больш і больш. Вы сёння становіцеся ў гэты строй, і мы, ветэраны, і вашы бацькі, спадзяёмся, што вы нас не падведзеце і будзеце добрымі абаронцамі нашай Айчыны».

Анатоль Фамін падзякаваў бацькам прызыўнікоў за тое, што яны выхавалі такіх мужных і патрэбных хлопцаў, якія з сённяшняга дня становяцца ў строй Узброеных Сіл і сілавых структур. Вопыт, атрыманы ў войсках, па яго словах, маладым людзям абавязкова спатрэбіцца.

3 ДОБРЫМІ ПАЖАДАННЯМІ

Па традыцыі праводзіць прызыўнікоў прыйшлі самыя дарагія людзі — родныя і блізкія. Яны хваляюцца і перажываюць, многім складана стрымаць слёзы. Так, ад імя ўсіх бацькоў да маладых людзей звярнулася мама прызыўніка Таццяна Ціханавая: «Адпраўка і праводзіны ў армію з'яўляюцца адной з неад'емных падзей у жыцці не толькі для юнакоў, але і для іх блізкіх. Мы, мамы, выдатна разумеем, што сапраўдны мужчына павінен выканаць святы абавязак грамадзяніна Беларусі па абароне сваёй Радзімы. Сёння мы ўпэўнены, што нашы сыны годна пройдуць усе выпрабаванні, атрымаюць ваенную спецыяльнасць і ўжо праз 18 месяцаў вернуцца

Мінчанка **Наталля Савіцкая** разам з мужам праводзіла ў армію старэйшага сына **Арсенія**. Маладшы сын пакуль яшчэ вучыцца ў школе. «Мой старэйшы сын паедзе ў Віцебск, — сказала жанчына. — Ён сам абраў сілы спецыяльных аперацый Узброеных Сіл, будзе праходзіць службу ў 103-й Віцебскай паветрана-дэсантнай брыгадзе. Гэта была яго мара, якая абавязкова спраўдзіцца. Вядома, мне крыху сумна будзе без сына, але ў арміі ён пастале, стане больш самастойным. Гэта новы перыяд жыцця, праз які трэба прайсці ўсім. Я думаю, што праходжанне тэрміновай службы дадасць яму мужнасці, ён стане

здзейсніў 22 скачкі з парашу-там! — раскажаў бацька прызыўніка. — Даслужыў да старшыні роты. Мой сын цалкам гатовы да праходжання службы. Ён спартыўны, ужо шмат гадоў займаецца хакеем. А на турніку працу лепш за мяне, на ўсе 100% гатовы да праходжання службы!»

Мінчанка **Наталля Моўчан** разам з выбраннікам свайго сына **Аляксандрай** прыехалі праводзіць яго на службу. «Перажываем, але верым, што ўсё будзе добра, — кажа маці прызыўніка. — Хлопец ён у нас дужы, разумны, сур'ёзны, спадзяюся, добра выхаваны».

БАЯВЫ НАСТРОЙ

Сярод навабранцаў — мінчанін **Мацвей Краўчонак**. Малады чалавек будзе праходзіць службу ў 103-й Віцебскай асобнай гвардзейскай паветрана-дэсантнай брыгадзе. Мацвей зусім не перажывае, ідзе ў армію з баявым настроем: «Мой брат, сябры праходзілі тэрміновую ваенную службу і распавядалі, што нічога страшнага ў гэтым няма», — перакананы ён. Малады чалавек ганарыцца тым, што будзе несці службу ў сілах спецыяльных аперацый: «Я трапіў у сапраўдную эліту, для мяне гэта велізарны гонар. Асабліва не задумваўся аб скачках з парашутам, але, калі ўжо трапіў у паветрана-дэсантную брыгаду, лічу, трэба паспрабаваць усё».

Мінчанін **Валянцін Валашчык** адукацыя ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі сувязі, пасля якой быў прызваны на тэрміновую ваенную службу ў шэрагі Узброеных Сіл. Хлопец сам пажадаў служыць у сілах спецыяльных аперацый і таксама будзе праходзіць тэрміновую службу ў віцебскай брыгадзе. «Хочацца ад службы атрымаць максімум карысці, навучыцца важным рэчам і, вядома ж, праверыць сябе, — кажа прызыўнік. — Я заўсёды марыў скокнуць з парашутам, і цяпер у мяне будзе такая магчымасць. Перажыванняў і хваляванняў з нагоды праходжання службы няма. Я гатовы і упэўнены, што ўсё будзе добра».

**Даніл ХМЯЛЬНІЦКІ.
Фота Лізаветы ГОЛАД.**

У ваенных камісарыятах завяршаецца планавая работа па ўсебаковым вывучэнні і прафадборцы прызыўнікоў. «Усяго на ўкамплектаванне войскаў плануецца накіраваць каля 10 тысяч грамадзян. Адпраўка новага папаўнення праводзіцца ў знакавых для беларусаў месцах з прыцягненнем мясцовых органаў улады, грамадскасці, духавенства і бацькоў. Цырымонія прыняцця Ваеннай прысягі новапрыбыўшым папаўненнем у злучэннях і воінскіх часцях Узброеных Сіл адбудзецца 23 лістапада. Звальненне ваеннаслужачых пройдзе планова, у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам».

дадому пасталелымі і самастойнымі мужчынамі. Паважання прызыўнікі, будзеце смелымі, мужнымі і годнымі абаронцамі нашай Радзімы. Няхай армія навучыць вас пераадольваць цяжкасці і нягоды, жыць у калектыве і шанаваць сапраўднае мужчынскае сяброўства».

сапраўдным мужчынам. Я ім вельмі ганаруся».

Муж **Наталлі Савіцкай** **Валеры** служыў у паветрана-дэсантных войсках Савецкага Саюза. Ён ганарыцца тым, што яго сын працягне гэту слаўную традыцыю. «Я сам дэсантнік, за службу

Пасведчанне № 01-596 аб пастаноўцы на ўлік, выданае пярвічнай арганізацыі дзяржаўнай установы дашкольнай адукацыі «Яслі — сад № 56 г. Баранавічы» Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Беларусь», лічыць не спраўданым у сувязі са стратай.

ООО «Караван Камберли» інфармуе пачаткоўцаў (потрабителей) аб арганізацыі вяртання прадукта томатнага канцэнтраванага: паста томатная стерылізаваная с маркіроўкай «Валдайскай погребок» (изготовитель: ООО «Валдай», Россия, г. Валдай). Вяртаць можна ў месце прыбыцця прадукцыі.

ИНФОРМАЦИЯ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (аганізатар торгав і апераатар электронай торгавой плошчадкі: torgi.rt.by, месцазнаходжэнне: г. Мінск, ул. Чкалова 5, каб. 321, тэл. 8 (017) 516 80 64), па паручэнні ГУ «Стародарожскі раённы цэнтр па абеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый» (222932, г. Старыя Дарогі, ул. Пролетарская, д. 38), прыводзіць адкрыты аўкцыён па прадажы:

Лот № 1: аўтобус MAZ 241000, 2013 г. в., кузов (VIN) Y3M241000D0000060, рэгістрацыйны знак АН 3279-5, цвет – жоўты, знаходзіцца па адрасу: Мінская абласць, г. Старыя Дарогі, ул. Чапаева, 26. Начальная цена (без НДС) – 24 083,50 бел. руб. (задаток 10 % ад пачатковай цэны – 2 408,00 бел. руб.).

Лот № 2: аўтобус MAZ 241500, 2014 г. в., кузов (VIN) Y3M241500E0000195, рэгістрацыйны знак АО 2470-5, цвет – жоўты, знаходзіцца па адрасу: Мінская абласць, г. Старыя Дарогі, ул. Чапаева, 26. Начальная цена (без НДС) – 26 916,50 бел. руб. (задаток 10 % ад пачатковай цэны – 2 691,00 бел. руб.).

Электронныя торгі правядуцца ў парадку, устаноўленым пастаўленнем Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 12.07.2013 г. № 608 і рэгламентам электронай торгавой плошчадкі «TORGI.RT.BY», рэзультатам па адрасу: torgi.rt.by.

Інфармацыя аб правядзенні электронных торгав апублікавана на сайце: au.nca.by; minsk-region.gov.by; rt.by. Прэдыдучая інфармацыя апублікавана ў газеце «Звязда» ад 07.09.2024 г.

Электронныя торгі састаюцца па 18.11.2024 г. ў 10.00 па адрасу: г. Мінск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заяўленыя на ўчастак і неабходныя дакументы прымаюцца па 18.11.2024 г. да 17.00. Тэл: 8(017) 516-80-65, 8(029) 136-31-11.

Умовы ўчастка і парадок правядзення публічных торгав (аўкцыона) размешчаны ў адкрытым доступе на афіцыйным сайце электронай торгавой плошчадкі «Індустрыя Інавацый – Торгі»: https://intorgi.by, а на афіцыйным сайце ООО «Індустрыя Інавацый»: www.iin.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ

Капланецкі сельскі ісполнительный комитет ізвешчае, што пастаянна дзейсуючай камісіяй па абслоджанню становішча жылых дамоў, распаложаных на тэрыторыі Березінскага раёна, ў ходзе абслоджвання выяўлены жыллы дом, распаложаны па адрасу: Мінская абласць, Березінскі раён, д. Осаво, ул. Волыная, д. 8 (адрас указан сагласна пахоўнай кнігі), імеючы асновы для прызнання яго пустуючым.

Сведзення о жилом доме (из акта): Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 6 х 12 м. Площадь: 72,0 кв.м. Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1918 год постройки.

Материал стен: деревянный. Этажность: одна. На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории. Одноквартирный блокированный жилой дом находится в аварийном состоянии.

Сведзення о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им (ей): собственник Борейша Иосиф Флорианович умер 12.09.2005 г.

Предположительный срок не проживания в одноквартирном, жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 10 лет.

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Капланецкий сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Капланецкий сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Капланецкий сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок: 8(017)15 62 3 32, 8(017)15 62 3 33.

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЕЙ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

Капланецкі сельскі ісполнительный комитет в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами» разыскивает собственников, наследников и лиц, имеющих право пользования жилым домом по адрасу: Мінская абласць, Березінскі раён, д. Крапівня, ул.Цэнтральная, д.2 (поўны адрас указан сагласна пахоўнай кнігі). Собственик Горшко Софья Дмитриевна умерла 23.11.2002 г.

Сельісполком просит граждан, располагающих информацией о собственниках, наследниках и лицах, имеющих право пользования жилым домом, о месте их фактического проживания, сообщить в Капланецкий сельісполком по телефонам: 8 (017)15 62332, 8 (017) 15 62333 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням).

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЕЙ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

Капланецкі сельскі ісполнительный комитет в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами» разыскивает собственников, наследников и лиц, имеющих право пользования жилым домом по адрасу: Мінская абласць, Березінскі раён, д. Осаво, ул. Волыная, д. 8 (поўны адрас указан сагласна пахоўнай кнігі). Собственик Борейша Иосиф Флорианович умер 12.09.2005 г.

Сельісполком просит граждан, располагающих информацией о собственниках, наследниках и лицах, имеющих право пользования жилым домом, о месте их фактического проживания, сообщить в Капланецкий сельісполком по телефонам: 8 (017) 15 62332, 8 (017) 15 62333 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням).

Информация о проведении аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома

Table with 5 columns: Место нахождения земельного участка, Площадь, кадастровый номер, Целевое назначение, Начальная цена. Includes details for lots 1, 2, and 3.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона) ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленицкий тракт, д. 10, пом. 4Н, сайт в интернете: www.iin.by, https://intorgi.by

Продавец ОАО «Беларусьрезинотехника», УНП 700693297, 213829, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102

Седмь публічных торгав (аўкцыона) па прадмету эканамічнай несостойнасці (банкротства) па делу № 15-11/Б2019 в эканамічным судзе Могилевскай абласці. Ранее апублікаванае ізвешчэнне аб правядзенні публічных электронных торгав (аўкцыона) апублікавана 02.10.2024 г. в газете «Звязда» № 192 (30326), стр. 14.

Table with 3 columns: No, Наименование (назначение), адрес, Начальная цена, с НДС, бел. руб., Минимальная цена, с НДС, бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP30123000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк».

Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена лота поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов.

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций – Торги»: https://intorgi.by, а на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций»: www.iin.by.

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов.

Условия оплаты предмета электронных торгов: не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов. Переход права собственности – после полной оплаты имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности органом, осуществляющим государственную регистрацию недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. +375 (212) 24-63-12, +375 (219) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.

Продавец: ОАО «Витебскблоготранс», 210601, г. Витебск, ул. С. Панковой, 1, тел. +375 (212) 22-80-76.

Лот № 1. Здание диспетчерской (назначение: здание специализированное иного назначения) площадью 38,9 кв. м по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1/2 (выявлены признаки самостоятельного строительства или несоответствия фактического состояния объекта недвижимого имущества данным реестра характеристик (инвентарного дела на объект недвижимого имущества) и отсутствия выписки из решения исполкома о принятии самостоятельной постройки в эксплуатацию и ее государственной регистрации в установленном порядке).

Здание гаража с мастерскими (назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции) площадью 940,3 кв. м по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1/3, составные части и принадлежности: 2 пристройки (выявлены признаки самостоятельного строительства или несоответствия фактического состояния объекта недвижимого имущества данным реестра характеристик (инвентарного дела на объект недвижимого имущества) и отсутствия выписки из решения исполкома о принятии самостоятельной постройки в эксплуатацию и ее государственной регистрации в установленном порядке).

Благоустройство территории (участок 1) (назначение: сооружение благоустройства), перечень составных элементов: ограждение литер А, ворота литер В, калитка литер В, ворота литер Г, ворота литер Д, проезжая часть литер Ж, калитка литер И, ограждение литер К, калитка литер Л, литер № по бух.учету: ГР43, ГР44, ГР55, ГР56/2, по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1/6 (инвентарный номер присваивается при государственной регистрации создания объекта недвижимого имущества и указывается в свидетельстве (удостоверении) о государственной регистрации).

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым № 24015540002000032 площадью 0,7227 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, д. 1 (назначение: земельный участок для содержания и обслуживания зданий).

Нач. цена: 40,00 бел. руб. без учета НДС 20 %. Задаток: 40,00 бел. руб.

Лот № 2. Здание гаража (назначение: здание специализированное автомобильного транспорта) площадью 1414 кв. м по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1, составные части и принадлежности: пристройка, выявлены признаки самостоятельного строительства или несоответствия

фактического состояния объекта недвижимого имущества данным реестра характеристик (инвентарного дела на объект недвижимого имущества) и отсутствия выписки из решения исполкома о принятии самостоятельной постройки в эксплуатацию и ее государственной регистрации в установленном порядке.

Здание котельной с мастерскими (назначение: здание специализированное иного назначения) площадью 105,2 кв. м по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1/4, составные части и принадлежности: пристройка, выявлены признаки самостоятельного строительства или несоответствия фактического состояния объекта недвижимого имущества данным реестра характеристик (инвентарного дела на объект недвижимого имущества) и отсутствия выписки из решения исполкома о принятии самостоятельной постройки в эксплуатацию и ее государственной регистрации в установленном порядке.

Благоустройство территории (участок 2) (назначение: сооружение благоустройства). Перечень составных элементов: ограждение литер А, ворота литер Е, проезжая часть литер Ж, ограждение литер М (инв. № по бух.учету: ГР431, ГР551, ГР553) по адресу: 210012, Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 1/5, инвентарный номер присваивается при государственной регистрации создания объекта недвижимого имущества и указывается в свидетельстве (удостоверении) о государственной регистрации).

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым № 24015540002000032 площадью 0,7227 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, д. 1 (назначение: земельный участок для содержания и обслуживания зданий).

Нач. цена: 40,00 бел. руб. без учета НДС 20 %. Задаток: 40,00 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 15.11.2024 г. в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в здании ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 31.10.2024 г. с 08.30 по 14.11.2024 г. до 16.30.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д.5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № ВУ35МТБК30120001933006672 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТКВБ220, УНП 390475766, код операции 49091. Условия аукциона: Победитель аукциона (единственный участник аукциона, выразивший согласие на приобретение предмета аукциона по нач. цене, определенной на 5%) обязан в течение 10 раб. дней с даты утверждения протокола возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготвлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, возместить расходы Продавца на проведение оценки, изготвление технической документации

на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 11 рабочих дней с даты утверждения протокола аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, определенные условиями договора купли-продажи, оплатить НДС в размере 20% сверх цены продажи предмета аукциона. На объекты недвижимости отсутствуют документы, удостоверяющие государственную регистрацию его создания, возникновения, прекращения (обременения) прав на него. Регистрация объектов недвижимости осуществляется в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 19.09.2022 г. № 330. Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; ор. лицом или индивид. предпринимателем, без нотариального засвидетельствования; иностранным ор. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство ор. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на бел. или рус. язык; представителем ор. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда ор. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивид. предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного ор. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на бел. или рус. язык. При подаче документов заявителем (ор. представителем) предъявлять документ, удостоверяющий личность, руководящий ор. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, расходах на проведение оценки, письменно доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Доп. информация можно получить по тел: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by. Оснащено с предметом торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (29) 7121271.

ВЕДАЦЬ УЗРОВЕНЬ ЛІПІДАЎ І ГЛЮКОЗЫ, ВЫМЯРАЦЬ ЦІСК І КІНУЦЬ КУРЫЦЬ

Якімі сучаснымі метадамі дапамагаюць аднавіцца пасля інсульту і ці можна яго пазбегнуць?

СИМПТОМЫ І ПРЫЧЫНЫ

— Западозрыць інсульт дапамогуць рэзкая асіметрыя твару і парुшэнне маўлення, раптоўнае слабасць у руцэ, назе ці абедзвюх канечнасцях, — звяртае ўвагу **загадчык неўралагічнага аддзялення № 5 (для інсультных хворых) ДУ «Мінскі навукова-практычны цэнтр хірургіі, транспланталогіі і гематалогіі» Яраслаў Жалнярэвіч**. — У такім выпадку самае неабходнае дзеянне — набраць 103, выклікаць брыгаду хуткай дапамогі і як мага хутчэй даехаць у стацыянар.

Як дадае **загадчык лабараторыі неадкладнай і інтэрвенцыйнай кардыялогіі РНПЦ «Кардыялогія» Аляксандр БЕЙМАНАЎ**, прафілактыка інсульту дае свае вынікі праз некалькі гадоў.

— Прафілактыку пачынаць трэба цяпер, каб атрымаць эфект праз 5-7 гадоў. Прычынай інсульту часцей за ўсё з'яўляюцца сардэчна-сасудзістыя захворванні, атэрасклератычныя пашкоджанні, у тым ліку каранарных артэрый, сасудаў шыі. Таму, па-першае, варта зрабіць аналіз крыві і правесці ўзровень ліпідаў, па-другое, паглядзець узровень глюкозы, па-трэцяе, вымяраць артрэрыяльны ціск, па-чавёртае, калі чалавек курьць, паспрабаваць адмовіцца ад дрэннай звычкі. Бо, нягледзячы на праведзенае лячэнне, калі пацярпеў працяглае курьць, будучы і паўторны інсульты, інфаркты і інш.

Урач адзначае, што, калі пацярпеў пасля інсульту выпісваецца, медыкі таксама звяртаюць увагу на чатыры фактары: курэнне, артрэрыяльная гіпертэнзія, узровень халестэрыну, цукровы дыябет.

— У апошні час у дачыненні да ліпідаў былі скептычныя адносіны, але паступова яны мяняюцца. Спецыялісты РНПЦ «Кардыялогія» праводзяць даследаванні ў працоўных калектывах, якія паказваюць, што ў людзей з выражанымі парушэннямі ліпіднага абмену часта маецца і ішэмічная хвароба сэрца, і пашкоджанне сасудаў цэрабральнай зоны (у межах і за межамі чэрапа). І калі пры такіх парушэннях своечасова пачаць працэс карэкцыроўкі, пазбегнуць вострага кроваварагу можна ў 80 % выпадкаў, — удакладняе суразмоўнік.

Дарэчы, у краінах з высокім узроўнем даходу назіраецца зніжэнне колькасці

вострых парушэнняў мазавага кровазвароту. Аднак паколькі там адзначаецца павелічэнне колькасці пажылога насельніцтва, пацыентаў з цукровым дыябетам, то зноў чакаецца прырост інсульту. У краінах жа з сярэднім і нізкім узроўнем даходу колькасць інсульту прыкладна роўная колькасці вострых інфарктаў міякарда. Але і тут назіраецца тэндэнцыя як павелічэння працягласці жыцця, так і росту пацыентаў з цукровым дыябетам, адпаведна расце колькасць інсульту.

не), або механічная тромбаэкстракцыя. У 2022 годзе крыху больш за 4% пацыентаў атрымалі рэперфузійную тэрапію, у 2023-м — 7,8%, за першае паўгоддзе 2024 года — ужо 11,8%. У Мінску за першае паўгоддзе яе ўвогуле прайшлі 20% пацыентаў з ішэмічным інсультам (кожны пята).

Згодна з праграмай Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, у еўрапейскіх краінах да 2030 года плануецца знізіць колькасць інсульту на 10%, а колькасць трамбалітычных тэрапіяў павінна склацца не менш як 15%, інтэрвенцыйных умяшанняў — не менш як 7,5%. Наша краіна таксама паставіла гэтыя лічбы ў прырытэт, і некаторыя паказчыкі ўжо ўдалося пераўзыхіць.

Пасля таго як абследаванне праведзена, вырашаецца пытанне аб пачатку трамбалітычнай тэрапіі. Урачы павінны звязацца з экспертнымі цэнтрам, дзе ёсць ангіяграфічнае абсталяванне і спецыялісты, якія могуць пры неабходнасці дастаць тромб. Гэта двухузроўневая сістэма на сёння ахоплівае ўсе рэгіёны.

ЦІ ЎСІМ ПАДХОДЗЯЦЬ ІНТЭРВЕНЦЫЙНЫЯ МЕТОДЫКІ?

На жаль, не. Яны эфектыўныя пры пэўных крытэрыях: адыгрывае ролю час, які прайшоў з моманту сасудзістай катастрофы, ступень пашкоджання галаўнога мозгу, узровень,

паўгоддзе бягучага года колькасць інтэрвенцыйных умяшанняў пры вострых парушэннях мазавага кровазвароту вырасла на 20%.

Прычынай інсульту можа стаць і звужэнне сасудаў шыі. Трэць пацыентаў з парушэннямі мазавага кровазвароту — з пашкоджаннямі карацідных артрый (галаўноў артрый) на шыі, якія сілкуюць галаўны мозг крывёй).

— Тут таксама ёсць два метады: хірургічны і эндавааскулярны. Гэта або стэнціраванне такіх участкаў, або адкрытыя аперацыі. У 2022 годзе было праведзена больш за 300 аперацый па стэнціраванні, у 2023-м — ужо звыш 500, а за першае паўгоддзе 2024-га — каля 400.

тацыі, інструктар-метадыст па эргатэрапіі, пры неабходнасці — лагапед і фізіятэрапеўт.

На пачатку рэабілітацыі вырашаецца пытанне аб кармленні. Далей адбываецца актывізацыя пацыента як у плане эмацыянальных, інтэлектуальных здольнасцяў, маўленчых функцый, так і ў плане фізічнай актывінасці.

— Мы не чакаем, што ён будзе некалькі тыдняў ляжаць і спадзявацца, што ў яго палепшыцца стан. Мы пачынаем актывізацыю пацыентаў ужо як толькі стабілізаваўся іх стан, знікла пагроста жыццю, у пацыента стабільная гемадынаміка, — патлумачыла яна.

Вельмі важны момант на лячэбна-рэабілітацыйным этапе — зносіны пацыента са сваякамі і знешнім светам. Важна, каб ён разумее, дзе знаходзіцца, што з ім адбываецца, які час сутак і пара года, што адбываецца за акном. Таму медыкі вітаюць відзіты сваякоў, музыку, смакавыя прыхільнасці, пахі, фатаграфіі блізкіх людзей. Усё гэта дзейнічае як стымулюючыя маніпуляцыі і дазваляе пацыенту ўключыцца ў працэс рэабілітацыі.

Акрамя таго, рэабілітацыя — гэта цяжкая праца самога пацыента. Спецыялісты толькі дапамагаюць яму, расказваюць, што і як ён павінен рабіць. Вынік залежыць ад матывацыі і гатоўнасці аднаўляцца — гэта ўжо выключнае рашэнне пацыента, яго функцыя. Да работы далучаецца і псіхолог, які дапамагае пацыенту сфарміраваць матывацыю.

Яшчэ адзін важны аспект у рабоце з такімі пацыентамі — навучанне сваякоў.

— Бывае так, што, калі гэты момант упущаны, сваякі пачынаюць у інтэрнэце, у знаёмых, сяброў шукаць, удакладняць нейкія нюансы, запісваюцца на нейкія курсы, дзе даюць не зусім дакладную інфармацыю, — звярнула ўвагу Кацярына Свяцкая, дадаўшы, што гэта можа прывесці да пагаршэння стану пацыента.

Яна адзначае, што сваякі або людзі, якія будуць даглядаць чалавёка, павінны быць навучаны таму, якія правільна ўлажыць пацыента, павярнуць, перамясціць, каб гэта было бяспечна як для хворага, так і для таго, хто даглядае.

— Адекватная, правільная праведзеная рэабілітацыя дае магчымасць захаваць незалежнасць самога пацыента, зменшыць цяжар выплат дапамог па інваліднасці і вызваліць рукі сваякоў, якія вымушаны даглядаць такіх пацыентаў, — падкрэсліла дацэнт кафедры. — Таму сама рэабілітацыйная задача — гэта яшчэ і навучанне сваякоў лечачым урачом дадзенага пацыента. У камандзе таксама працуюць інструктар-метадыст фізічнай рэабілі-

У ПЕРШУЮ ЧАРГУ КТ АБО МРТ

Як паведаміў Яраслаў Жалнярэвіч, у краіне больш чым 20 аддзяленняў для аказання дапамогі хворым з інсультам, 11 з іх з'яўляюцца міжрэгіяльнымі сасудзістымі цэнтрамі, плануецца далейшае павелічэнне колькасці такіх цэнтраў. У кожным абласным цэнтры маецца па 2-3 бальніцы, якія аказваюць дапамогу пацыентам з інсультам.

— Захваральнасць выйшла на даковідны ўзровень. У 2023 годзе на інсульт захварэла больш як 41 тысяч пацыентаў, за першае паўгоддзе 2024 года — крыху больш за 20 тысяч. Захваральнасць высокая, праблема актуальная, — адзначае Яраслаў Жалнярэвіч.

Медык дадае, што пры пастановах дыягназу ў краіне ў 100% выпадкаў праводзіцца верыфікацыя нейравізуалізацыйнымі метадамі абследавання (КТ або МРТ). Акрамя таго, павялічваецца доля пацыентаў з ішэмічным інсультам, якія атрымліваюць той ці іншы метад рэперфузійнай тэрапіі. Гэта або правядзенне трамбалітычнай тэрапіі (увадзенне в'ялікай дозы прапарату для разрэджвання крыві з мэтай растарваць тромб у сасудзе і аднавіць кровазварот), або

Аляксандр Бейманаў расказаў, што ў міжрэгіяльных цэнтрах аказваюць дапамогу пры трох вострых станках: востры інфаркт, востры парушэнні мазавага кровазвароту і парушэнні рытму сэрца, якія пагражаюць жыццю.

— Створана база, вельмі добры падмурак, бо ўсе гэтыя ўстановы, якія ўдзельнічаюць у лячэнні ішэмічнага інсульту, у тым ліку інтэрвенцыйна, маюць перш за ўсё абсталяванне — камп'ютарныя і магнітна-рэзанансныя тамаграфы, ангіяграфічныя комплексы, якія дазваляюць візуалізаваць тое, што адбылося з сасудамі галаўнога мозгу, наколькі мозг пашкоджаны і што мы можам прапанаваць такому пацыенту: пачаць трамбалітычную тэрапію, ці праводзіць інтэрвенцыйны ўмяшанні, ці камбінаваць гэтыя метады, — удакладняе Аляксандр Бейманаў, звярнуўшы ўвагу, што ўсе пацыенты, у якіх здараецца парушэнне мазавага кровазвароту павінны атрымаць нейравізуалізацыю. — Ім выконваецца або камп'ютарная тамаграфія, або перфузійная камп'ютарная тамаграфія, калі мы не ведаем тэрмінаў, у якіх здарыўся інсульт. Яна дазваляе паглядзець, наколькі пашкоджаны галаўны мозг і ці ёсць той участкак, за які трэба змагацца.

анатомія і інш. Асноўная мэта трамбалітычнай тэрапіі і інтэрвенцыйных метадык — аднаўленне дзеяздольнасці, каб пацыент мог жыць самастойна і абслугоўваць сябе.

Трэба адзначыць, што эфектыўнасць інтэрвенцыйных умяшанняў у параўнанні з трамбалітычнай тэрапіяй у аднаўленні дзеяздольнасці ў тры разы вышэйшая. Калі трамбалітычная тэрапія была эфектыўнай ад 10 да 30% у залежнасці ад самога ішэмічнага інсульту, то інтэрвенцыйная паказвала эфектыўнасць да 60%.

— Ці можам дапамагчы ўсім? Да 10—40% пацыентаў, якія паступаюць з ішэмічнымі інсультамі, могуць быць прыменены інтэрвенцыйныя метадыкі. І гэта вялікая работа спецыялістаў, пачынаючы ад лабараторыі, прыёмнага пакоя, неўралага, эндавааскулярных хірургаў, радыёлагаў, нейрахірургаў, — удакладняе Аляксандр Бейманаў.

З падрыхтоўкай кадраў для такіх складаных метадык ёсць пытанні, аднак толькі за апошнія гады на базе РНПЦ неўралогі і нейрахірургі, дзе існуе сімуляцыйны цэнтр, падрыхтавана каля 50 урачоў, якія займаюцца інтэрвенцыйнымі ўмяшаннямі. Акрамя таго, навучалі спецыялістаў і за мяжой. І гэта дае свае вынікі: за першае

ПРАЦА САМОГА ПАЦЫЕНТА

Важны этап у лячэнні інсульту — рэабілітацыя, ад якой залежаць і дзеяздольнасць пацыента, і якасць жыцця блізкіх. Як адзначыла **дацэнт кафедры медыцынскай рэабілітацыі і спартыўнай медыцыны з курсам павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі БДМУ Кацярына СВЯЦКАЯ**, у Беларусі наладжана сістэма экстранай неадкладнай дапамогі такім пацыентам, адпрацавана лагістыка.

— Паўстае пытанне: калі ж пачынаць рэабілітацыю такіх пацыентаў, каб не нашкодзіць? На сёння ўся сусветная рэабілітацыйная супольнасць прыйшла да высновы, што ў першыя 48-72 гадзіны мы павінны пачынаць рэабілітацыйныя мерапрыемствы, — расказала Кацярына Свяцкая.

Лячэбна-рэабілітацыйны этап пачынаецца або ў палате інтэнсіўнай тэрапіі, або ў спецыялізаваным інсультным аддзяленні. З пацыентамі працуюць мультыдyscyплярная рэабілітацыйная брыгада, у склад якой уваходзяць урач-рэабілітолаг, урач-неўралог, які з'яўляецца лечачым урачом дадзенага пацыента. У камандзе таксама працуюць інструктар-метадыст фізічнай рэабілі-

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по жилому дому «Корабль» по г. п. № 3.2 в составе объекта «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске». 2-я очередь строительства. Жилые дома «Корабль» по г. п. №№ 3.1, 3.2, торгово-общественные помещения №№ 5.1, 5.2, 5.3 по г.п.»

Сведения о застройщике

Застройщик: коммунальное унитарное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Запад» зарегистрировано Мингорисполкомом в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 05.01.2015 г. за № 192400611.

Юридический адрес и местонахождение предприятия: г. Минск, 220025, 4-й С. Есенина, 4-107, тел./факс: (017) 234-16-99.

Офис продаж: г. Минск, ул. С. Есенина, 6, офис 213, тел.: (017) 234 16 98; (044) 795 44 44, (044) 559 33 91.

Режим работы офиса продаж: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15, обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполнял функции заказчика, принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих опубликованию настоящей декларации:

- жилой дом № 11 по пер. 2-му Прилуцкому в г. Минске;
- «Жилая усредненная застройка для многодетных семей в микрорайоне Сокол в г. Минске»;
- жилой дом № 4Д по ул. Семашко;
- жилой дом № 4Е по ул. Семашко;
- жилой дом № 21 по ул. Гризодубовой;
- жилой дом № 32 по ул. Ромашкина;
- жилой дом № 19 по ул. Гризодубовой;
- жилой дом № 26 по пр. Дзержинского;
- жилой дом № 13 по ул. Грушевицкой;
- жилой дом № 30 по ул. Ромашкина;
- жилой дом № 34 по ул. Ромашкина.

Информация об объекте строительства

Цель строительства – строительство жилого дома «Корабль» по г. п. № 3.2 в составе объекта «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске». 2-я очередь строительства. Жилые дома «Корабль» по г. п. №№ 3.1, 3.2, торгово-общественные помещения №№ 5.1, 5.2, 5.3 по г.п.».

Строительство осуществляется на основании:

- актов выбора места размещения земельного участка от 06.03.2018 г., утвержденного председателем Мингорисполкома 13.03.2018 г.; от 29.05.2019 г., утвержденного председателем Мингорисполкома 30.05.2019 г.;
- свидетельства о государственной регистрации в отношении земельного участка: № 500/1864-1600 от 11.02.2021 г.;
- решения Минского городского исполнительного комитета от 21.01.2021 г. № 140 «Об изъятии и предоставлении земельных участков и разрешении строительства», решения Минского городского исполнительного комитета от 29.04.2021 г. № 1336 «Об изменении решения Мингорисполкома от 21 января 2021 г. № 140»;
- проектно-сметной документация, прошедшей государственную экспертизу (заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 28.08.2020 г. № 368-15/20; изменение заключения государственной экспертизы от 22.01.2021 г. № 368-15/20-Д1; дополнение к заключению от 10.06.2022 г. № 271-15/22, дополнение к заключению от 24.08.2022 г. № 519-15/22);
- договора строительного подряда на строительство жилого дома от 21.03.2024 г. № 1, заключенного с ОАО «Стройтрест № 1»;
- извещения от 06.04.2021 г. № 06/123 о получении уведомления о регистрации объекта строительства органами государственного строительного надзора от 06.04.2021 г. № 2-203Ж-013/21.

Сведения об этапах и сроках строительства:

Срок начала строительства жилого дома «Корабль» по г. п. № 3.2 – март 2024 года.

Предполагаемый срок завершения застройщиком строительства жилого дома и ввода его в эксплуатацию – I квартал 2025 года.

Если строительство не может быть завершено в определенный срок, застройщик по согласованию сторон изменяет срок исполнения своих обязательств. В связи с отсутствием финансирования по жилому дому срок ввода жилого дома может быть откорректирован после заключения договоров с дольщиками.

Жилой дом «Корабль» по г. п. № 3.2 застроен 8-этажным с техническим подпольем и теплым чердаком, трехсекционным, 88-квартирным. В техническом подполье предусмотрены технические и подсобные помещения для инженерного оборудования жилого дома, на первом этаже – помещения товарищества собственников с отдельным входом.

Конструкция здания – рамно-связевый монолитный железобетонный безригельный каркас с плоскими монолитными перекрытиями, наружные стены из керамического полнотелого кирпича, монолитные железобетонные. Наружная отделка фасадов – вентилируемая система навесных фасадов – металлочерепица кассеты с полимерным покрытием по утеплению, цоколь – облицовка керамогранитной плиткой. Наружные входные двери – алюминированный профиль с двухкамерным стеклом.

С 1 по 8 этаж расположены жилые квартиры. Высота этажа (от пола до пола) – 3,0 м. Планировка квартир выполнена с учетом принципов функционального зонирования. Внутренние стены – монолитные железобетонные, перегородки выполнены из блоков ячеистого бетона, кирпича керамического, часть перегородок санузлов состоит из сборных железобетонных вентблоков.

Внутренняя отделка квартир не предусмотрена, за исключением стяжки на полу, штукатурки стен (монолитные железобетонные стены без штукатурки). Внутренние входные двери квартир – деревянные. В квартирах выполняется разводка электрики, установка унитаза, нагревательных приборов (стальных панельных радиаторов), счетчиков учета горячего и холодного водоснабжения. В местах общего пользования установлены индивидуальные приборы учета тепла, квартирные счетчики учета электрической энергии. Здание оборудовано лифтами грузоподъемностью 1000 кг (в каждой секции). Пищепригодование в доме – электрическое. Каждое жилое помещение оборудуется автономным дымовым пожарным извещателем. Телефонизация – волоконный оптический кабель. Домофонная связь – IP-домофонная система. Проектом предусмотрена установка видеонаблюдения. Мусоропровод проектом не предусмотрен.

В каждой квартире предусмотрены летние помещения – остекленные лоджии. Ограждение лоджий выполняется из алюминированного профиля с одинарным остеклением, нижняя глухая часть остекления – многослойное безопасное стекло. Оконные блоки – ПВХ с двухкамерным стеклопакетом. Источником теплоснабжения являются наружные тепловые сети, для жилой части здания система отопления запроектирована двухтрубная, горизонтальная с поэтажной установкой распределительных гребенок. В жилом доме запроектирована приточно-вытяжная вентиляция с естественным побуждением. В доме запроектированы следующие системы: хозяйственно-питьевое (холодное и горячее) водоснабжение, бытовая канализация, внутреннее водоснабжение. Источником водоснабжения – наружная сеть водопровода повышенного давления.

Для доступа физически ослабленных лиц в жилое часть и встроенные помещения жилого дома, крыльцо входа оборудовано подъемной платформой вертикального перемещения и пандусами.

Места общего пользования:

Отделка: полы – керамическая плитка; стены – тамбур и лифтовые холлы на 1 этаже – керамическая плитка, межквартирные коридоры, лестничные клетки, лифтовые холлы на 2-8 этажах – окраска мелкозернистой колерованной в массу краской по грунтовке; потолки – окраска акриловой краской. Места общего пользования оборудованы системой отопления и электроосвещения.

Помещение товарищества собственников сдается с выполнением внутренних отделочных работ.

В состав общего имущества объекта ввода ИТП, водомерный узел, электрощитовая, помещение уборочного инвентаря, коридоры общего пользования, лестницы, лестничные клетки, лифты, лифтовые и иные шахты, кровля, другие места общего пользования, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование общедомового назначения, находящееся за пределами или внутри жилых помещений, иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, помещения товарищества собственников, элементы озеленения и благоустройства дворовой и прилегающей к жилым домам территории. Конкретный перечень имущества, входящего в состав общего совместного домовладения, определяется застройщиком по итогам технической инвентаризации многоквартирного жилого дома.

Застройщик передает общее имущество совместного домовладения (жилого дома) после приемки в эксплуатацию объекта лицу, уполномоченному местным исполнительным и распорядительным органом.

Здание многоуровневой гараж-стоянки № 4.1 по г. п., представляет собой 6-этажное сооружение открытого типа на 294 машиноместо, возводимое в монолитном железобетонном каркасе. Проектом предусмотрены раздельные вьезды и выезды через шлагбаум. Стены и перегородки здания – кирпичные, монолитные железобетонные, из блоков ячеистого бетона с наружными вентилируемыми фасадами. По контуру этажей предусмотрены металлические с полимерным покрытием ограждения стояночных мест. Высота этажа (от пола до пола) 2,8 м. Для вертикальной и поэтажной связи запроектированы 2 лифта и две лестницы, выполненные в монолитном варианте. В здании многоуровневой гараж-стоянки запроектированы следующие инженерные системы: электроснабжение, хозяйственно-питьевое водоснабжение, противопожарный водопровод (схотрубы), бытовая канализация, внутреннее водоснабжение, сливочные воды, элементы озеленения лифтовых шахт гараж-стоянки. Система видеонаблюдения организована на основании использования IP-камера. На уровне первого этажа размещено помещение для уборочной машины, электрощитовая, помещение для ввода инженерных коммуникаций, помещение охраны с санузлом. Для обогрева указанных помещений предусмотрены электроконвекторы.

В состав общего имущества совместного домовладения, поступающего в общую долевую собственность (владельцев машин-мест многоуровневой гараж-стоянки) входят строительные конструкции гаража-стоянки и защитные ограждения, проезды общего пользования, пассажирские лифты, лифтовые шахты, лестницы и лестнично-лифтовые холлы, крыльцо, кровля, другие места общего пользования, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование общедомового назначения, находящееся за пределами или внутри гараж-стоянки, элементы озеленения и благоустройства дворовой и прилегающей к гаражу-стоянке территории. Конкретный перечень имущества, входящего в состав общего совместного домовладения, определяется застройщиком по итогам технической инвентаризации многоуровневого гаража-стоянки.

Комплексное благоустройство территории:

Устройство проездов и тротуаров с покрытием из мелкозернистой бетонной плитки, устройство хозяйственной площадки из бетона для ТБО, контейнеров для раздельного сбора мусора, установка скамеек, урн, обустройство детских игровых площадок с песоничной, каменьями, стонок для хранения велосипедов, обустройство мест отдыха, озеленение территории.

Финансирование элементов благоустройства территории производится участниками строительства жилого дома и многоуровневой гараж-стоянки, вводимых в эксплуатацию в составе объекта.

Объект долевого строительства – квартира с машино-местом. Машино-место располагается в многоуровневой гараж-стоянке № 4.1, по г. п.

Для заключения договоров создания объектов долевого строительства пред и вводится 36 (тридцать шесть) квартир без выполнения внутренних отделочных работ на 1-4 этажах в жилом доме «Корабль» по г. п. № 3.2 с учетом приобретения машино-места в многоуровневом гараж-стоянке № 4.1, по г. п., в том числе:

- 9 (девять) однокомнатных квартир общей площадью от 49,7 до 50,01 кв м.;
- 25 (двадцать пять) двухкомнатных квартир общей площадью от 49,11 до 69,4 кв м.;
- 2 (две) трехкомнатные квартиры общей площадью от 88,78 до 88,85 кв м.

Количество реализуемых машино-мест в гараж-стоянке по г. п. № 4.1 по настоящей проектной декларации для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предпринимателей и вводится 36 (тридцать шесть) машино-мест.

Строительство осуществляется согласно Указу Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 г. № 263 «О долевом строительстве объектов в Республике Беларусь».

Условия оплаты:

первоначальный взнос в размере 30 % стоимости объекта долевого строительства в течение 10 (десяти) календарных дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполком, оставшаяся сумма – ежемесячно до конца строительства в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства;

В коммунальную собственность г. Минска для поселения граждан из жилых домов, подлежащих сносу в связи с предоставлением земельных участков под жилищное строительство, безвозмездно передается 4,3 % от общей площади квартир, строящихся для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

Документы для заключения договоров создания объектов долевого строительства будут приниматься и регистрироваться в ходе личного приема и в порядке живой очереди с 8.30 04.11.2024 г. до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего задекларированному количеству объектов долевого строительства, по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213 (офис продаж).

Для заключения договоров необходимы: паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и государственное предприятие «Управление капитального строительства Запад» оставляет за собой право заключить договор на заявленный объект долевого строительства с другим претендентом.

Договор создания объекта долевого строительства заключается в редакции застройщика, согласованной в местном исполнительном и распорядительном органе.

Срок действия настоящей проектной декларации – до момента опубликования новой проектной декларации.

Подробные сведения об объекте долевого строительства, о планировке квартир и ходе строительства можно получить в офисе продаж по адресу: 220025, г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213, тел.: (017) 234-16-98; (044) 795-44-44, (044) 559 33 91 и на сайте: ukszapad.by.

Квартиры	Площадь квартиры, кв. м.	Стоимость 1 кв. м. площади, бел. руб.	Стоимость машино-места, бел. руб.
1 комнатные (1 этаж)	49,7 – 50,01	4 290	
2 комнатные (1 этаж)	49,11	4 290	
2 комнатные (1 этаж)	65,43 – 68,08	4 000	25 000
1 комнатные (1 этаж)	49,7 – 49,76	4 600	
2 комнатные (1 этаж)	56,94 – 59,57	4 600	
2 комнатные (1 этаж)	62,14 – 69,4	4 400	
3 комнатные (1 этаж)	88,78 – 88,85	4 200	

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ

Капаланецкий сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: **Минская область, Березинский район, аг. Бродец, ул. Центральная, д. 94** (адрес указан согласно похозяйственной книге), **имеющий основания для признания его пустующим.**

Сведения о жилом доме (из акта):
Наружные размеры одноквартирного жилого дома: **6 x 10 м.**
Площадь: **60,0 кв.м.**
Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: **1956 год.**
Материал стен: **деревянный.**
Этажность: **однэтажный.**

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель. Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Одноквартирный жилой дом находится в аварийном состоянии. Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): **Белезяк Марина Владимировна**

Предположительный срок не проживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: **более 5 лет.**

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Капаланецкий сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Капаланецкий сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Капаланецкий сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок: **8(017)15 62 3 32, 8(017)15 62 3 33.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ

Капаланецкий сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: **Минская область, Березинский район, д. Крапивня, ул. Центральная, д. 7** (адрес указан согласно похозяйственной книге), **имеющий основания для признания его пустующим.**

Сведения о жилом доме (из акта):
Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: **5 x 10 м.**
Площадь: **40,0 кв.м.**
Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: **1958 год.**
Материал стен: **деревянный.**
Этажность: **однэтажный.**

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель. Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории. Одноквартирный блокированный жилой дом находится в аварийном состоянии.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): **собственник Горошко Анна Яковлевна умерла 01.02.2004 г.**

Предположительный срок не проживания в одноквартирном, жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: **более 5 лет.**

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Капаланецкий сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Капаланецкий сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Капаланецкий сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок: **8(017)15 62 3 32, 8(017)15 62 3 33.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ

Капаланецкий сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: **Минская область, Березинский район, д. Крапивня, ул. Центральная, д. 2** (адрес указан согласно похозяйственной книге), **имеющий основания для признания его пустующим.**

Сведения о жилом доме (из акта):
Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: **5 x 10 м.**
Площадь: **50,0 кв.м.**
Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: **1928 год.**
Материал стен: **деревянный.**
Этажность: **однэтажный.**

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель. Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Одноквартирный блокированный жилой дом находится в аварийном состоянии. Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный, жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): **собственник Горошко София Дмитриевна умерла 23.11.2002 г.**

Предположительный срок не проживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: **более 10 лет.**

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Капаланецкий сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Капаланецкий сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения, уведомить Капаланецкий сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефон для справок: **8(017)15 62 3 32, 8(017)15 62 3 33.**

РУП «Торговый дом «Восточный»

извещает о проведении 05.12.2024 г. открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-62980 (назначение – здание специализированное физкультурно-оздоровительное и спортивное назначения; наименование – здание специализированное физкультурно-оздоровительное и спортивное назначения; площадью 312,0 м²), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 500000000020090177 по адресу: г. Минск, ул. Лаза, 16А/1. **Начальная цена продажи – 962 280,00 бел. рублей, задаток – 96 228,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением управления Департамента финансовых расследований Комитета государственного контроля Республики Беларусь по Минской области и городу Минску от 11.05.2023 г. № 6/н наложен арест на имущество, постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Заводскому району г. Минска от 29.05.2024 г. № 103309 наложен арест на имущество.**

Лот № 2. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708026436 (назначение – квартира, наименование – квартира) площадью 66,5 кв. м., расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лаза, 16А-2. **Начальная цена продажи – 288 000,00 бел. рублей, задаток – 28 800,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением управления Департамента финансовых расследований Комитета государственного контроля Республики Беларусь по Минской области и городу Минску от 11.05.2023 г. № 6/н наложен арест на имущество, постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Заводскому району г. Минска от 29.05.2024 г. № 103309 наложен арест на имущество.**

Лот № 3. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708026436 (назначение – квартира, наименование – квартира № 5) площадью 123,4 кв. м., расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лаза, 16А-5. **Начальная цена продажи – 413 100,00 бел. рублей, задаток – 41 310,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением управления Департамента финансовых расследований Комитета государственного контроля Республики Беларусь по Минской области и городу Минску от 11.05.2023 г. № 6/н наложен арест на имущество, постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Заводскому району г. Минска от 29.05.2024 г. № 103309 наложен арест на имущество.**

Лот № 4. 1/10 доли в праве собственности на изолированное помещение с инвентарным номером: 500/D-85507 (назначение – квартира, наименование: квартира № 2) общей площадью 65,9 кв. м., расположенное на земельном участке с кадастровым номером 5000000000080015938 по адресу: г. Минск, ул. Тиражная, 36-2. **Начальная цена продажи – 21 951,00 бел. рублей, задаток – 2 195,10 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Запрет совершения регистрационных действий в отношении 1/5 доли в праве собственности, зарегистрированной за Варюхиным Александром Геннадьевичем, запрет совершения регистрационных действий в отношении 1/16 доли в праве собственности наследуемого владения Варюхина Александра Геннадьевича.**

Лот № 5. Объект недвижимости: 1/2 доли в праве собственности на изолированное помещение с инвентарным номером 442/D-2193 (назначение – квартира, наименование – квартира) площадью 62,2 кв. м., расположенное по адресу: Гродненская обл., Островский р-н, г. Островец, ул. Волподарского, 70-12. **Начальная цена продажи – 36 576,00 бел. рублей, задаток – 3 657,60 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Договор приватизации от 04.09.2013 г. № 2-837 (Государственная нотариальная контора Островского района). Запрещение отчуждения жилого помещения, приобретенного в рассрочку, до полного погашения стоимости жилого помещения (п. 3 ст. 144 Жилищного кодекса Республики Беларусь от 28.08.2012 г.).**

Лот № 6. 1/2 доли в праве собственности на земельный участок с кадастровым номером 623686605101000501 (назначение – земельный участок для ведения личного подсобного хозяйства) площадью 0,502 га, расположенный по адресу: Минская обл., Минский р-н, Сеняцкий с/с, д. Сеняца. **Начальная цена продажи – 126 000,00 бел. рублей, задаток – 12 600,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 7. Земельный участок с кадастровым номером 623881700034000105 площадью 0,0676 га (назначение – земельный участок для ведения коллективного садоводства), расположенный по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Красненский с/с, садоводческое товарищество «Монолит-92», У-109. **Начальная цена продажи – 2 967,64 бел. рублей, задаток – 296,76 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением следователя отдела по**

Гомельской области Главного управления по расследованию преступлений в сфере организованной преступности и коррупции Следственного комитета Республики Беларусь от 20.04.2017 г. № 6/н наложен арест на имущество.

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 642/С-31700, расположенное на земельном участке площадью 2,4274 га с кадастровым номером 622850100001002479 по адресу: Минская обл., Копыльский район, г. Копыль, ул. Партизанская, 33А/3. Площадь – 1132,9 кв. м., назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – столярный цех. Составные части и принадлежности: А1/кл-столярный цех, 1-пристройка, а-навес, б-навес. **Начальная цена продажи – 300 672,00 бел. рублей, задаток – 30 067,20 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением о наложении ареста на имущество и (или) изъятии имущества патлавателя налогов, сборов (пошлин) инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Лойскому району от 19.12.2022 г. № 2-22/03406 наложен арест на имущество.**

Лот № 9. 1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 620/С-14589 (назначение – здание одноэтажного жилого дома, наименование – жилой дом), общей площадью – 27,4 кв. м., с составными частями и принадлежностями (одноэтажный бревенчатый дом А1/д с дощатой верандой 1, бревенчатый пристройкой 2, двумя дощатыми 35, одним бревенчатым 4 сараями, дощатой уборной 7), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 62228200310000113 по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Дзержинский р-н, Добрынский с/с, д. Добрынево, д. 35. **Начальная цена продажи – 5 580,00 бел. рублей, задаток – 558,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Предписание отдела принудительного исполнения Дзержинского района от 08.07.2022 г. № 50622/24379 о государственной регистрации запрета совершения регистрационных действий в отношении недвижимого имущества, постановлением старшего следователя Центрального (г. Минск) районного отдела Следственного комитета Республики Беларусь от 08.07.2016 г. № 6/н наложен арест на имущество.**

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-115416, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, Весейский с/с, 9/20, восточное ае. Вся, площадью 163,5 кв. м., назначение – здание административно-хозяйственного, наименование – Диспетчерский пункт. Составные части и принадлежности: А1-2к – Диспетчерский пункт, а – навес, б-навес. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624681302601000705. **Начальная цена продажи – 29 980,80 бел. рублей, задаток – 2998,08 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Слуцкому району от 22.02.2024 г. № 1073 наложен арест на имущество.**

Лот № 11. 3/4 доли в праве собственности на земельный участок с кадастровым номером 62368820000400094, общей площадью (га) 0,0568, расположенный по адресу: Минская обл., Минский р-н, Юзюфский с/с, СТ «Коммунар», 28; 3/4 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 600/С-171399 (назначение – садовый, дачный домик (дача), наименование – садовый домик), общей площадью 157,0 кв. м., с составными частями и принадлежностями (цокольный этаж, пристройки: погреб, баня, уборная, 2 воляра), расположенное по адресу: Минская обл., Минский р-н, Юзюфский с/с, СТ «Коммунар», 28. **Начальная цена продажи – 25 857,00 бел. рублей, задаток – 2 585,70 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Письмо ГВВД Мингорисполкома от 19.03.2007 г. № Мг17/251н о наложении запрета на отчуждение.**

Лот № 12. 1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 600/С-11428 (назначение – садовый, дачный домик (дача), наименование – садовый домик), общей площадью 102,8 кв. м., с составными частями и принадлежностями (двухэтажный каркасно-засыпной садовый домик, состоящий из первого и мансардного этажей, с цокольным этажом (А2/к), пристройкой 1, уборной 2), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623685200013000176 по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, Остропицкое-Городокский с/с, СТ «Здоровье-81», II-113. **Начальная цена продажи – 35 190,00 бел. рублей, задаток – 3 519,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением следователя Фрунзенского районного отдела управления по г. Минску Следственного комитета Республики Беларусь от 09.11.2018 г. № 6/н наложен арест на имущество.**

Лот № 13. 1/2 доли жилого дома № 127 с инвентарным номером 700/С-85180 и 1/2 доли земельного участка площадью 0,25 га с кадастровым номером 724481603601000388, расположенных по адресу: Могилевская область, Могилевский район, Дашковский с/с, агрогородок Межисети, ул. Шоссейная, 127, принадлежащие Свирко Татьяне Александровне. **Начальная цена продажи – 11 196,00 бел. рублей, задаток – 1 119,60 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Арест 1/2 доли в праве собственности (постановление следователя Могилевского межрайонного отдела Следственного комитета Республики Беларусь от 02.02.2017 г. № 6/н о наложении ареста).**

Лот № 14. Изолированное помещение с инвентарным номером 640/D-63993, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Комсомольская, 1-22, площадью 159,0 кв. м., объем изолированного нежилого помещения – 714 куб. м., наименование – административное помещение, назначение – административное помещение. Расположено в капитальном строении с инвентарным номером 640/С-1698 на земельном участке площадью 0,1757 га с кадастровым номером 62465010000100127 (право аренды), доля в праве 19/100. Ограничений, обременений нет. Административное помещение расположено на 2-м этаже здания 1965 г. п.; площадь – 159,0 кв. м.; стены наружные – кирпичные; стены внутренние – кирпичные; перегородки – кирпичные; перекрытия – железобетонные; крыша – совмещенная; полы – паркет, плитка; проемы оконные – деревянные; проемы дверные – деревянные; внутренняя отделка – штукатурка; отопление – центральное; электроснабжение – скрытая электропроводка; вентиляция – естественная; телефон – есть. **Начальная цена продажи – 114 048,00 бел. рублей, задаток – 11 404,80 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по Слуцкому району от 09.11.2023 г. № 1068 на недвижимое имущество наложен арест.**

Лот № 15. 1/3 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 610/С-34137 (назначение – здание одноэтажного жилого дома, наименование – жилой дом), общей площадью 106,4 кв. м., с составными частями и принадлежностями (одноэтажный деревянный жилой дом, отделочными пристройкой, три сараи), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620850100004000704, площадью 0,1219 га по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Комсомольская, д. 133Б. **Начальная цена продажи – 9 450,00 бел. рублей, задаток – 945,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Запрещение на совершение и регистрация сделок по отчуждению (постановление о запрете отчуждения принудительного исполнения Борисовского района от 06.06.2019 г. № 50218044928).**

Лот № 16. Капитальное строение с инвентарным номером 700/С-55628 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание торгового центра). Общая площадь – 3778,7 кв. м. Адрес: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Каштановая, 4. Количество этажей – 5. Год постройки (дата приема в эксплуатацию) – 21.11.2012 г. Составные части и принадлежности: литизационное каменное здание торгового центра с тамбуром, разгрузочной рампой, техническим этажом, подвалом. Техническое описание: фундамент – железобетон; наружные, внутренние стены – кирпичные; перегородки – стекло, литизационный, кирпичи; перекрытия – железобетон; крыша (кровля) – рулонные кровельные материалы; полы – ламинированные панели (по факту – бетон, плитка); окна – ПВХ профиль; двери, ворота – металл, ПВХ профиль, роллеты защитные; наружная отделка стен – оштукатурено и окрашено, облицовка керамогранитными плитками; внутренняя отделка – облицовка гипсокартонными листами, облицовка керамической плиткой, оштукатурено и окрашено; отопление – центральное; холодное водоснабжение, канализация, горячее водоснабжение, электроснабжение – централизованная система; вентиляция – вентиляция с естественным побуждением, система кондиционирования воздуха, вентиляция с искусственным побуждением (неисправна). Лифты есть. Телефонизация (телефонная сеть), система охранной сигнализации, система видеонаблюдения, противопожарная система. Прочие: крыльцо(а), отставка. Объект недвижимости расположен на земельном участке с кадастровым номером 74010000002004280, площадью 0,6983 га (договор аренды от 31.07.2023 г. № 9518, срок действия по 21.07.2073 г.). **Назначение – земельный участок для строительства и обслуживания торгового центра. Исполнители 32 договора аренды на торговые объекты сроком**

действия до 31.12.2024 г. Начальная цена продажи – 4 934 160,00 бел. рублей, задаток – 493 416,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по г. Новополуцку от 01.02.2024 г. № 02.02-11/001 на недвижимое имущество наложен арест.

Лот № 17. Изолированное помещение с инвентарным № 710/D399 (назначение – торговое помещение, наименование – торговое помещение). Общая площадь – 2678 кв. м. Год постройки – 1997 г. Адрес: Могилевская обл., г. Боровуха, ул. Ульяновская, 60. Особые отметки: Б1 – пристройка кирпичная, подвал, кладовые, крыльцо, пандус. Техническое описание: стены наружные и внутренние – кирпичные, блочные; перегородки – глухие полные и полные с проемами; перекрытия – железобетонные; крыша – металлочерепица; полы – плитка; проемы оконные – ПВХ; проемы дверные – ПВХ, металлические; внутренняя отделка – оштукатурено, окрашено, облицовано; отопление – от ТЭЦ; водопровод – центральный с подключением к уличной сети; канализация – центральная; энергоснабжение – центральное, скрытая проводка; горячее водоснабжение – от ТЭЦ; ванна, душ – есть; вентиляция – естественная. Ограничения (обременения) прав: арест, наложенный ИМНС по г. Новополуцку от 01.02.2024 г. № 02.02-11/001. Изолированное помещение находится на земельном участке с кадастровым номером 74100000003000115 (доля в праве 2/3), площадью – 0,7482 га (договор аренды от 11.02.2013 г. № 28, срок действия до 16.11.2010 г.). Целевое назначение – для содержания и обслуживания жилого дома со встроеным помещением расчетно-кассового центра. Имеются 20 договоров аренды на торговые объекты сроком действия до 31.12.2024 г. **Начальная цена продажи – 2 671 200,00 бел. рублей, задаток – 267 120,00 бел. рублей. Шаг аукциона – 5%. Постановлением инспекции Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь по г. Новополуцку от 01.02.2024 г. № 02.02-11/001 на недвижимое имущество наложен арест.**

УСЛОВИЯ	
1.	Победитель аукциона либо в случае, если заявлено на участие в аукционе подобно только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
2.	На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
3.	Порядок проведения аукциона, формация участия в аукционе указаны на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 05.12.2024 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.
Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка, принимается по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27 в рабочие дни: пн. – чт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00, пт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 15.00. **Окончание приема заявлений – 02.12.2024 г. в 15.00.**

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКBB 3012 0134 7111 1530 0000, БИК АКBBVY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБ №514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот № _____, проводимом 5 декабря 2024 года.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.

Контакты организатора аукциона: +375 (44) 763 62 63; +375 (17) 275 75 12.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» 19 ноября 2024 года проводит 382-й открытый аукцион по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности (далее – имущество)

№ предмета аукциона	Арендодатель имущества	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Размер коэффициента спроса к базовой ставке арендной платы (от 0,3 до 3) или размер арендной платы в БАВ	Начальная цена договора аренды имущества/сумма задатка (руб.)	Наименование и целевое использование имущества
49	УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» Минская дистанция гражданских сооружений, тел. +37517 225 66 22	Гродненская обл., Островский р-н, Гудайский с/с, п. Гудайгай	58,7	186,38 руб. за всю площадь	260,63	Магазин под размещение пункта выдачи товаров, склад
50		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Трусова, 22А	9,3	3	41,29	Помещение под офис; для организации торговли непродовольственной группой товаров; оказание услуг (кроме ритуальных услуг и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр). Срок аренды – 3 года.
51		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Трусова, 22А	17,1	3	75,92	Помещение под офис; для организации торговли непродовольственной группой товаров; оказание услуг (кроме ритуальных услуг и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр). Срок аренды – 3 года.
52	УП «Жилье», тел. 8 (0177) 768532	Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Орджоникидзе, 57	36,8	1	163,39	Помещение под офис; склад; для организации торговли непродовольственной группой товаров; оказание услуг (кроме ритуальных услуг (ритуальных магазинов) и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр и физкультурно-оздоровительной деятельности). Срок аренды – 3 года.
53		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Максима Горького, 94	89,62	1	397,91	Помещение под офис; склад; для организации торговли непродовольственной группой товаров; оказание услуг (кроме ритуальных услуг (ритуальных магазинов) и услуг по пользованию залами игровых автоматов, компьютерных игр, а также физкультурно-оздоровительной деятельности). Срок аренды – 3 года.
54		Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Оранжевая, 12	99,4	3	441,34	Помещение под офис; склад; для организации торговли непродовольственной группой товаров. Срок аренды – 3 года.

Договор аренды заключается сроком на пять лет, если иное не указано в настоящей информации.

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7, тел. +375 (17) 360 42 22.

Аукцион состоится 19 ноября 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона). Прием документов и консультации по

вопросам участия в аукционе осуществляются с 29 октября 2024 г. по 15 ноября 2024 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Расчетный счет для перечисления задатка: BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное пред-

приятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 382 от 19.11.2024 г. по предмету аукциона № _____.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах изложен в извещении о проведении аукциона, размещенном на интернет-сайте: организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость

в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»), Минского областного исполнительного комитета – www.minsk-region.gov.by (раздел «Аукционы по продаже недвижимости»). Телефон для справок: +375 (17) 360 42 22.

Нефармат

БАБУЛІНА МАЛІТВА

Бабулька сядзела адна на прыпынку. Гэты прыпынак не надта ажыўлены, трайбусы тут не ходзяць, толькі аўтобусы зрэдку. Маршруткі, як выглядае, яе не цікавілі. Маленькая, худзенькая, яна нагадала крыху спалоханую птушчыцу. Побач — з вузкай і доўгай станкі — амаль патокам разварочваліся і ад'язджалі машыны. Мы таксама разварнуліся і прыпыніліся, прапанавалі яе падвезці, бо заўважылі гэту бабульку яшчэ там, у храме. Але аб усім па парадку.

На мінулым тыдні ў кафедральным саборы Брэста знаходзілася адна з галоўных у беларускіх святых — Крыж прападобнай Ефрасіні Полацкай. Не дзе ў сярэдзіне тыдня мы з дачкой вырасшылі заехаць, каб пакланіцца святыні. Быў час абедзеннага перапынку, і да Крыжа стаяла немалая чарга. Большасць усё ж складалі пахлыблыя людзі, але нямала было і маладых. Шлі па двое, трое, цэлымі групкамі. Яно і не дзіва, Крыж — не толькі святыня ў рэлігійным сэнсе, але і вялікая гісторыя-культурная каштоўнасць, тым больш што зроблены ён нашым, брэсцкім, майстрам... Хто прыкладваўся, хто проста кланяўся, але ўсе разглядалі рэліквію з цікавацца, а прыветлівых манашкі, якія суправаджалі святыню, расказвалі, падказвалі, дарылі на памяць кардонныя карткі з выявай Крыжа. Наведвальнікі праходзілі даволі хутка, няёмка ж доўга стаяць ды затрымліваць іншых, павялічваю чаргу. А яна, тая бабулька, стаяла крыху збоку і вельмі горача малілася.

...Калі мы прапанавалі падвезці, яна адразу здзівілася, спытала, куды мы накіроўваемся, а калі высветлілася, што нам амаль па дарозе, падзякавала, села ў машыну. Як толькі ўладкавалася, адначыла тое, што і я заўважыла: маладыя людзі прыходзяць да святых і гэта добра, а вось свайго ўнука яна не ўгаварыла прыйсці сюды. А яму трэба было б, як нікому. «А што, хварэе?» — спытала я першае, што

падумалася ў такім выпадку. «Якое там хварэе, — запярэчыла стала жанчына, — іншая бяда спасцігла, тая, што многіх з дарогі зводзіць». Потым стала расказаць усю сваю гісторыю. З яе аповеду вынікала, што сама яна з вёскі, у горад прыехала яшчэ ў маладосці ў пошуку работы. Тут выйшла замуж за добрага хлопца, усё жыццё не ланаваліся, працавалі на заводзе, атрымалі кватэру, выгадалі дзяцей. Дзеці таксама выраслі не лайдакамі. Сын з нявесткай яшчэ ў 90-я гады ездзілі за мяжу, вазілі тавар, сабралі грошай, адкрылі невялікі бізнес. На жыццё хапала, дом пабудавалі дытоўны, двухпавярхова, як яна сказала: «Раней хіба ў панюў былі такія палацы». А вось сын іх, яе ўнук, да бізнесу інтарэсу не працягваў, бацькі і не настойвалі, далі магчымасць самому выбіраць сабе справу. Ён павучыўся ў адной установе, потым у іншай, ніводнай не скончыў. Па прапанове сяброў стаў ездзіць на заробаткі ў суседнія краіны. Грошы хлопцы сапраўды зараблялі добрыя, але там ён прывычыўся да выпіўкі. «А што ж ім, маладым, — разважала бабуля, — сем'яў няма, атрымаюць грошы і ходзяць па гэтых клубах ды барах. Каб мая воля, я толькі сямейныя на заробаткі адпускала б, каб працаваў ды стараўся адправіць заробленае сям'ю». Прапанова небяспрэчная, але ж... У той сям'і непакоіліся аб ім. Праз некаторы час, калі канчаткова зразумелі, што толку не будзе, бацькі настаялі, каб сын вярнуўся. Прыехаў, уладкаваўся вадзіцелем таксі. Здавалася, усё ішло добра, пакуль аднойчы нападлітку не выйшаў на змену: трапіў у аварыю, пабіў машыну. А калі кіроўца п'яны, як вядома, страхоўка не пакрывае выдаткі. Правы ў яго забралі на два гады, а даволі вялікую суму на аднаўленне машыны абавязалі выплаціць. Бацькі дапамагач сыну катэгорычна адмовіліся. Сказалі, што яны стаміліся заклікаць яго да розуму, што ў яго ўсё было для добрага старту ў жыцці, а яму трэба было б, як нікому. «А што, хварэе?» — спытала я першае, што

ледзьве прыкметным ценом асуджэння. Адчувалася, не падтрымлівае сына і нявестку, але ж што яна зробіць?

...Небарак уладкаваўся ў дарожную арганізацыю ўкладваць тратуарную плітку. Работа даволі цяжкая, асабліва для таго, хто не прывык да вялікіх фізічных нарузак. Ён пераехаў жыць да бабулі. Цяпер, паводле яе слоў, нікуды не ходзіць, прыйдзе дадому, утаропіцца ў адну кропку, а на ўсе яе спробы падбадзёрыць кажа, што яго жыццё скончана. «Як жа гэта так думаць у 27 гадоў?! Гэта ж цяжкасці на два гады, а там правы вернуць, іншую работу можна знайсці. Угаворваю, што выплаціцца памалу ён тых грошы, усё наладзіцца, а ён сваё: «У маім жыцці ўжо нічога не будзе».

Можна, той маладзён рысуецца перад бабуляй, чалавекам, які яго моцна любіць, каб выклікаць шкадаванне, а можна, і праўда ўпаў у дэпрэсію. Ёй жа застаецца хіба маліцца, прасіць Бога, каб даў розуму, сілы духу яе роднаму чалавечку. Яна змагаецца, як можа, не страчвае надзею, ходзіць у розныя храмы, наведвае жаночы манастыр. Казала, што паехала б і па святых мясцінах, але сілы і здароўе ўжо не тые.

Шкада яе стала. Здавалася б, усё рабіла правільна ў свой час, ды і дзеці яе, бацькі ўнука, калі ёй верыць, не падавалі дрэзнага прыкладу, а ён васьмі вырас без стрыжня ўнутры. І колькі іх такіх, маладых! Не так даўно гаварыла з супрацоўнікам адной з забавляльных устаноў. Дык вось ён агучыў дзіўнае для мяне назіранне. Паводле яго слоў, асноўныя іх наведвальнікі — не багатыя людзі, а прадстаўнікі маладога пакалення, якія зарабляюць усёго толькі крыху больш за тысячы рублёў і рэгулярна спускаюць заробак на бязглуздыя забавы на штатал казіно альбо адпачынку ў начных клубах. І не шкада ім сваіх, заробленых! Цалкам верагодна, што не адна тая бабуля плача перад абразамі за свайго нехлямяжага ўнука. А я як рэччэ і дапамагчы паглядзець на сябе чыроўза?

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.07	17.39	9.32
Віцебск —	8.00	17.25	9.25
Магілёў —	7.57	17.29	9.32
Гомель —	7.49	17.30	9.41
Гродна —	8.21	17.55	9.34
Брэст —	8.17	18.00	9.43

Месяц

Апошняя квадра
24 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Шаліў.

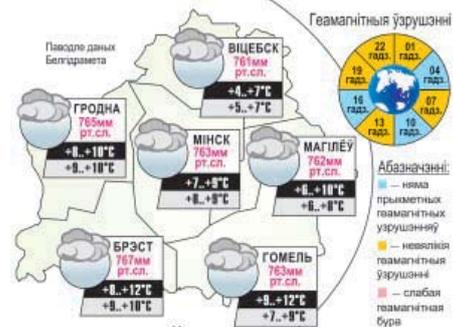
Імяніны

Пр. Аляксандра, Андрэя, Антона, Дзям'яна, Кузьмы, К. Анжэлы, Андрэя, Эдмунда.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА +10...+12°	КІЕЎ +8...+11°	РЫГА +8...+11°
ВІЛЬНЮС +8...+11°	МАСКВА +3...+5°	С-ПЕТЕРБУРГ +5...+7°

30 КАСТРЫЧНІКА

Даты

Падзеі

Людзі

1728 год — нарадзіўся (в. Саломенка Гродзенскага павета) Марцін Пачобут-Адлянцік, астраном, асветнік. Рэктар Віленскай акадэміі, член-карэспандэнт Лонданскага каралеўскага таварыства і Французскай акадэміі навук. З шляхецкага роду Пачобутаў-Адлянцічкіх герба Малая Пагона, сын Казіміра, абознага гродзенскага, і Алены з Глябовічаў. Пад яго кіраўніцтвам у астранамічнай абсерваторыі на працягу больш як 30 гадоў вяліся даследаванні ў галіне астранамічнай навукі і практыкі, у тым ліку назіранні за зоркамі і планетами Сонечнай сістэмы. Заснавальнік навуковай школы, у якую ўваходзілі аб'яднаныя вакол Віленскай абсерваторыі навукоўцы-астраномы. Прадстаўнікі гэтай школы прызнавалі аб'ектыўнасць наваколнага свету і магчымасць усебаковага яго вывучэння і пазнання.

1905 год — нарадзіўся Андрэй Ануфрыевіч Бембель, беларускі скульптар, педагог. Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР, народны мастак БССР, прафесар. Удзельнік выстаў у 1932 года. Аўтар барэльефаў «Барыкады 1848 г. у Парыжы», «Сялянскае паўстанне ў акупіраванай панскай Польшчы Заходняй Беларусі». «Першы п'яцігадовы план Беларускай ССР у дзеянні» для Дома ўрада ў Мінску. У 1939 годзе выканаў гэты барэльеф «Беларусь — фартэсія ССР» і мармуровы барэльеф «Уз'яднанне з Заходняй Беларуссю» для павільёна БССР на Усеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў Маскве.

1921 год — заснаванне Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Яшчэ 24 лютага 1919 года Прэзідыум ЦВК ССРБ прыняў рашэнне пра неабходнасць

адкрыцця ў Мінску ўніверсітэта, а ўжо на наступны дзень, 25 лютага, быў выдадзены дэкрэт, якім Цэнтральны выканавы камітэт пастанавіў «адкрыць у г. Мінску Дзяржаўны ўніверсітэт і на першыя навуныя патрэбы па яго арганізацыі адпусціць са сродкаў рэспублікі 1 млн рублёў».

1960 год — нарадзіўся Дзіега Арманда Марадона, аргенцінскі футбаліст і футбольны трэнер. У 1977—1994 гады — гулец зборнай каманды Аргенціны. Нападачы. Чэмпіён свету 1986 года. Прызаны адным з найлепшых футбалістаў за ўсю гісторыю.

1961 год — у апошні дзень работы XXII з'езда КПСС у СССР было праведзена выпрабаванне тармадзэрнай бомбы, якая мела найбольшую ў гісторыі магутнасць.

1973 год — адкрыўся Басфорскі мост паміж Еўропай і Азіяй. Ён злучае еўрапейскую і азіяцкую часткі Стамбула. Мост быў спраектаваны пад кіраўніцтвам Алега Аляксандравіча Керанскага, сына былога прэм'ер-міністра Часовага ўрада Расіі Аляксандра Федаравіча Керанскага. Даўжыня моста — 1560 метраў, шырыня — 33 метры. Закладка моста, запланаваная яшчэ ў 1950 годзе, была зроблена 20 лютага 1970 года.

ВІКТОР ГЮГО:

«Спадчына — гэта рука дапамогі, якую бацькі працягваюць дзецям з магілы».

УСМІХНЕМСЯ

Сыходзіць з дому, я пацяпаю відку праса. Затое цяпер сапраўды памятаю, што выключыў яго.

Аб'ява: — Прадам поўны камплект дэдаў: светлавы меч, гарнітур, даведку з псіхіятрычнага дыспансера.

Не крытыкуй сваю жонку за адсутнасць розуму. Калі б яна была разумнейшая, ты быў бы цяпер халасты, галодны і недагледжаны.

Мядзведзь — адзіны звер, які спецыяльна пакідае ў лесе следы, каб палюўнічыя маглі яго знайсці. Тым і жыве.

Калі я езджу ў электрычцы зайцам — магу я лічыць сябе квадрабо-рам?

Я трэніруюся з уласнай вагой, штогод павялічваючы нагрукі.